

Vetenskapsrådet

JÄMSTÄLLDHETEN I VETENSKAPSRÅDETS FORSKNINGSSTÖD 2009–2010

JÄMSTÄLLDHETEN I VETENSKAPSRÅDETS FORSKNINGSSTÖD 2009–2010

Per Hyenstrand, Carl Jacobsson, Ulrika Kaby, Staffan Karlsson, Anders Westlin

JÄMSTÄLLDHETEN I VETENSKAPSRÅDETS FORSKNINGSSTÖD 2009-2010

VETENSKAPSRÅDET

Box 1035

101 38 Stockholm

© Vetenskapsrådet

ISBN 978-91-7307-209-0

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	5
SUMMARY	6
1. INLEDNING	7
2. KÖNSFÖRDELNINGEN I VETENSKAPSRÅDETS BEREDANDE OCH BESLUTANDE ORGAN	8
2.1 Beredningsgrupper	8
2.2 Styrelsen och andra beslutsorgan	8
3. KÖNSFÖRDELNINGEN BLAND FORSKARE OCH LÄRARE VID UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR OCH BLAND DEM SOM SÖKER BIDRAG HOS VETENSKAPSRÅDET	10
3.1 Forskare och lärare med doktorsexamen vid universitet och högskolor	10
3.2 Sökande hos Vetenskapsrådet	11
4. UTFALLET AV VETENSKAPSRÅDETS BIDRAGSGIVNING I JÄMSTÄLLDHETSPERSPEKTIV	14
4.1 Övergripande om projektbidrag	15
4.2 Anställningar och stipendier	19
4.3 Bidrag till forskningens infrastrukturer	23
4.4 Genomsnittligt bidragsbelopp	24
4.5 Sammanfattande översikt per ämnesråd/kommitté	25
5. MÅLUPPFYLLELSE OCH SLUTSATSER	27
BILAGA 1. VETENSKAPSRÅDETS JÄMSTÄLLDHETSSTRATEGI	30
Mål för Vetenskapsrådets jämställdhetsarbete	30
Inledning	30
Processer för att nå målen	31
BILAGA 2. METODER	33
Jämförande personalstatistik	33
Projektbidrag	33
Statistiska metoder	33
BILAGA 3. TABELLER OCH FIGURER FÖR PERIODEN 2003–2010	35
1. Projektbidrag 2003–2010	35
2. Postdoktorsstipendier, postdoktorsanställningar och forskarassistentanställningar 2003–2010	39
3. Stödformer för etablerade forskare 2003–2010	40

SAMMANFATTNING

Vetenskapsrådet ska enligt sin instruktion främja jämställdhet mellan kvinnor och män inom sitt verksamhetsområde. Vetenskapsrådets jämställdhetsstrategi har tre operationella mål. Vetenskapsrådet ska:

- 1) uppnå och behålla en jämn könsfördelning i sina beredningsgrupper,
- 2) vidmakthålla att andelen kvinnor och män bland dem som söker bidrag hos Vetenskapsrådet motsvarar kvinnors och mäns andelar bland de potentiellt sökande forskarna,
- 3) ha samma beviljandegrad för kvinnor och män och samma genomsnittliga storlek på bidragsbeloppen till kvinnor och män med hänsyn tagen till forskningens karaktär och till stödformen.

I denna rapport redovisas i vilken grad myndigheten uppfyllde dessa mål under perioden 2009-2010.

Jämn könsfördelning i de beredningsgrupper som bedömer ansökningarna kan anses råda när ingetdera könet utgör mindre än 40 % av antalet ledamöter. Detta gällde i de flesta fall under den undersökta perioden. Några undantag fanns dock; inom grupperna under ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap samt inom kommittén/rådet för forskningens infrastrukturer var andelen kvinnor lägre. Vetenskapsrådet uppnådde således inte detta mål fullt ut under 2009-2010.

Kvinnor och män bland forskarna är lika benägna att söka bidrag hos Vetenskapsrådet. Det andra målet uppfylldes således.

Det tredje målet är att män och kvinnor ska ha lika stor framgång när de söker bidrag hos Vetenskapsrådet. När det gäller projektbidrag, som dominerar bland Vetenskapsrådets bidragsformer, hade män större framgångar än kvinnor inom samtliga ämnesråd och kommittéer under perioden, utom inom kommittén för konstnärlig forskning och utveckling. Om man tar hänsyn till skillnader i den tid som förflutit sedan kvinnorna och männen avlade doktorexamen var dock de återstående skillnaderna i framgång små.

Vetenskapsrådet anser det viktigt att stödja forskare som är i början av sin karriär, och bidrag riktade till denna grupp har en strategisk betydelse för den svenska forskningens framtida utveckling. Under perioden 2009-2010 hade kvinnor och män ungefär lika stor framgång inom de bidragsformer som är riktade till denna grupp av forskare.

Vad gäller de stödformer som är riktade till mer etablerade forskare hade kvinnor emellertid mindre framgångar än män. Särskilt gäller detta inom området medicin och hälsa.

En slutsats som dras i rapporten är att projektbidragen även i fortsättningen bör bevakas med avseende på jämställdheten eftersom måluppfyllelsen har varierat genom åren. Ytterligare en slutsats är att eventuella kommande bidragsformer som särskilt riktas till mera etablerade forskare bör bevakas.

SUMMARY

The Swedish Research Council (SRC) as a government agency is mandated to foster a greater equality between women and men within the scope of its operations. The Gender Equality Strategy of the SRC has three operational aims. The SRC shall:

- 1) achieve and maintain an equal gender distribution in its evaluation panels,
- 2) ensure that the percentages of female and male applicants for grants from the SRC correspond to the percentages of women and men among the potential research grant applicants,
- 3) ensure that women and men have the same success rates and receive the same average size of grants, taking into account the nature of the research and the type of grant.

In this report we detail the extent to which the council has fulfilled these aims for the period 2009-2010.

An equal gender distribution in the evaluation panels that review the research proposals can be seen to be achieved when the panel composition is at least 40 % of each sex. This was mostly the case during the period in question. There were, however, several exceptions within panels of the Scientific Council for Natural and Engineering sciences and the Council for Research Infrastructures where the proportion of women was lower. The SRC therefore did not completely fulfill this aim during the period 2009-2010.

Male and female researchers are equally likely to apply for a grant at the SRC. The second aim was therefore fulfilled.

The third aim is for women and men to have an equal chance of success when applying for a research grant at the SRC. For project grants, which is the dominant funding scheme at the SRC, men had a greater success rate than women in all of the scientific councils with the exception of the Committee for Artistic Research and Development. If the time elapsed since the researcher was awarded his/her doctorate is taken into account the remaining differences are small.

The Swedish Research Council regards it as important to support researchers in the beginning of an academic career and grants targeted at this group are of strategic importance for the future development of Swedish research. During the period 2009-2010 men and women had approximately the same success rate for the funding schemes that are targeted at this group of researchers.

When it comes to support which is directed towards more established researchers the success rate for female applicants was less than for men. This is particularly true within the area of Medicine and Health.

The fulfillment of the aim regarding project grants has varied over the years and one conclusion drawn by this report is that it is necessary to continue monitoring the gender balance of these grants. Another conclusion is that any future funding schemes that are specifically targeted at established researchers should be monitored.

---

1. INLEDNING

Vetenskapsrådets huvuduppgift är enligt regeringens instruktion ¹ att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet. Myndigheten ska även främja jämställdhet mellan kvinnor och män inom sitt verksamhetsområde. För att uppfylla detta antog Vetenskapsrådets styrelse i maj 2010 en jämställdhetsstrategi för perioden 2010-2012 ² med följande operationella mål för Vetenskapsrådet som forskningsfinansier:

Vetenskapsrådet ska

- 1) uppnå och behålla en jämn könsfördelning i sina beredningsgrupper,
- 2) vidmakthålla att andelen kvinnor och män bland dem som söker bidrag hos Vetenskapsrådet motsvarar kvinnors och mäns andelar bland de potentiellt sökande forskarna,
- 3) ha samma beviljandegrad för kvinnor och män och samma genomsnittliga storlek på bidragsbeloppen till kvinnor och män med hänsyn till forskningens karaktär och stödformen.

Enligt jämställdhetsstrategin ska Vetenskapsrådet årligen och vid slutet av styrelsens treåriga mandatperiod analysera sin verksamhet i ett jämställdhetsperspektiv och följa upp i vilken utsträckning målen har uppnåtts. Denna rapport är ett led i detta arbete. De resultat som presenteras är avsedda som underlag för diskussion och beslut i Vetenskapsrådets beslutande organ, det vill säga styrelse, ämnesråd, råd och kommittéer. ³

Rapporten fokuserar på jämställdheten i Vetenskapsrådets forskningsstöd under perioden 2009-2010 samt ger en bild av läget åren 2003-2010. Fokus ligger på kvinnorna eftersom de ofta är underrepresenterade bland forskare och lärare med doktorsexamen inom universitet och högskolor samt bland dem som får forskningsstöd från Vetenskapsrådet. Perioden 2003-2008 har tidigare granskats i ett antal rapporter. ⁴

I denna rapport undersöks hur stor sannolikhet det är att skillnader mellan mäns och kvinnors beviljandegrad har uppkommit av slumpskäl. När sannolikheten är högre än 50 % anges enbart att ingen annan orsak än slumpen verkar finnas till de eventuella skillnader som ses. Beviljandegraden beräknas som andelen beviljade ansökningar för män respektive kvinnor av samtliga ansökningar från män respektive kvinnor. För utförligare beskrivning av analyserna se Bilaga 2. Metoder.

---

¹ Förordning med instruktion för Vetenskapsrådet SFS 2009:975.

² Strategin ersatte en tidigare strategi för perioden 2007-2009 med liknande jämställdhetsmål. Den finns i sin helhet i bilaga 1.

³ Beslutsorgan på Vetenskapsrådet utöver styrelsen under perioden 2009-2010 var: ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap (ÅR-HS), ämnesrådet för medicin och hälsa (ÅR-MH), ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap (ÅR-NT), utbildningsvetenskapliga kommittén (UVK), rådet för forskningens infrastrukturer (RFI) (till och med den 9 november 2009 kommittén för forskningens infrastrukturer, KFI, se fotnot 12) samt kommittén för konstnärlig forskning och konstnärligt utvecklingsarbete (KFoU).

⁴ Vetenskapsrådet och jämställdheten (Vetenskapsrådet rapportserie 17:2006). Jämställdheten i Vetenskapsrådets forskningsstöd 2003-2006, Jämställdheten i Vetenskapsrådets forskningsstöd 2003-2007 samt Jämställdheten i Vetenskapsrådets forskningsstöd 2006-2008 (Vetenskapsrådet rapportserie 3:2010). Kvinnors och mäns framgång med projektansökningar inom medicin (Vetenskapsrådets rapportserie 4:2009).

2. KÖNSFÖRDELNINGEN I VETENSKAPSRÅDETS BEREDANDE OCH BESLUTANDE ORGAN

2.1 Beredningsgrupper

Forskningsansökningar som kommer till Vetenskapsrådet bedöms av beredningsgrupper och rangordnas efter vetenskaplig kvalitet och de sökandes kompetens. Grupperna består av forskare med expertis inom de områden som ansökningarna berör. Beslut om bidrag fattas därefter av Vetenskapsrådets ämnesråd, råd och kommittéer på grundval av beredningsgruppernas arbete.

Om inget av könen utgör mindre än 40 % av ledamöterna anses beredningsgrupperna ha acceptabelt jämn könsfördelning. Under åren 2009 och 2010 var könsfördelningen relativt jämn i beredningsgrupperna även om männen var fler än kvinnorna inom de flesta ämnesområdena (tabell 1). Inom naturvetenskap och teknikvetenskap utgjorde kvinnorna dock endast ca en tredjedel av ledamöterna (29 % 2009 respektive 32 % 2010). Andelen kvinnliga forskare och lärare med doktorsexamen inom dessa områden vid universitet och högskolor är emellertid ännu lägre, endast 22 %⁵ år 2010. Även beredningsgrupperna inom forskningens infrastrukturer hade en lägre andel kvinnor än 40 % år 2009.

Tabell 1. Könsfördelning i Vetenskapsrådets beredningsgrupper 2009 och 2010⁶

Ämnesområde	Antal kvinnor		Antal män		Andel kvinnor	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Humaniora och samhällsvetenskap	40	52	49	55	45 %	49 %
Medicin och hälsa	54	49	71	72	43 %	40 %
Naturvetenskap och teknikvetenskap	60	67	145	140	29 %	32 %
Utbildningsvetenskap	18	17	19	18	49 %	49 %
Forskningsinfrastruktur	14	13	22	18	38 %	42 %
Konstnärlig forskning och utveckling	3	4	3	3	50 %	57 %

2.2 Styrelsen och andra beslutsorgan

Sammansättningen, och därmed könsfördelningen, av Vetenskapsrådets styrelse och de tre ämnesråden bestäms av regeringen respektive av forskare och lärare vid landets universitet och högskolor genom elektorsval. Styrelsen utser ledamöterna i utbildningsvetenskapliga kommittén, rådet för infrastruktur samt kommittén för konstnärlig forskning och utveckling, i vissa fall efter förslag och nomineringar av universitet, högskolor och forskningsråd (se nedan). Könsfördelningen var relativt jämn i samtliga beslutande organ under 2009 och 2010, se tabell 2. Utbildningsvetenskapliga kommittén hade under ett år, 2009, en snedare fördelning än förhållandet 40-60 %, och kommittén för forskningens infrastrukturer/rådet för forskningens infrastrukturer hade båda åren en något snedare fördelning än nämnda intervall.

⁵ Källa: Högskoleverkets NU-statistikdatabas. Vetenskapsområde naturvetenskap samt teknikvetenskap. Personaltyper: Professorer, lektorer, forskarassistenter samt annan forskande och undervisande personal.

⁶ Källa: Vetenskapsrådets årsredovisning 2010 och Beredningshandbok för forskningens infrastrukturer, RFI, 2010.

Olika bestämmelser gällde för 2009 och 2010. Antalet ledamöter varierade därför något mellan åren i vissa av beslutsorganen, som framgår av tabell 2.⁷

Av styrelsens 9 ledamöter år 2010 utsågs 3 (däribland ordföranden) av regeringen och 6 valdes av forskare och lärare vid landets universitet och högskolor. Ledamöterna i ämnesråden för humaniora och samhällsvetenskap samt för naturvetenskap och teknikvetenskap valdes samtliga av forskare och lärare vid universitet och högskolor. Av ämnesrådets för medicin och hälsa 11 ledamöter utsågs 2 av regeringen och 9 valdes av forskare och lärare vid universiteten. Ledamöterna till kommittén för konstnärlig utveckling och forskning respektive utbildningsvetenskapliga kommittén utsågs av Vetenskapsrådets styrelse på förslag från berörda universitet och högskolor. Tre av ledamöterna inom utbildningsvetenskapliga kommittén nominerades av FAS⁸, Formas⁹ och Vinnova¹⁰. Ledamöterna i rådet för forskningens infrastruktur utsågs av Vetenskapsrådets styrelse efter förslag från Vetenskapsrådets tre ämnesråd samt från FAS, Formas och Vinnova som får nominera en ledamot var.

Tabell 2. Könsfördelning i Vetenskapsrådets styrelse, ämnesråd och kommittéer 2009 och 2010

Beslutande organ ¹¹	Antal kvinnor		Antal män		Andel kvinnor	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Styrelse	6	4	7	5	46 %	44 %
ÄR-HS	5	4	6	5	45 %	44 %
ÄR-MH	5	5	6	6	45 %	45 %
ÄR-NT	6	4	5	5	54 %	44 %
UVK	3	6	8	5	27 %	54 %
RFI ¹²	5	5	8	8	38 %	38 %
KfoU	-	4	-	3	-	57 %

⁷ Till och med 2009-11-09 gällde förordning (2007:1397) med instruktion för Vetenskapsrådet. Denna förordning ersattes därefter av förordning (2009:975) med instruktion för Vetenskapsrådet. Förordning (2009:976) om elektorsförsamling vid forskningsråd och ämnesråd ersattes 2009-12-21 av förordning (2009:1273) om elektorsförsamling vid forskningsråd och ämnesråd.

⁸ Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap.

⁹ Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande.

¹⁰ Verket för innovationssystem.

¹¹ Se fotnot 3 för förklaringar till förkortningar.

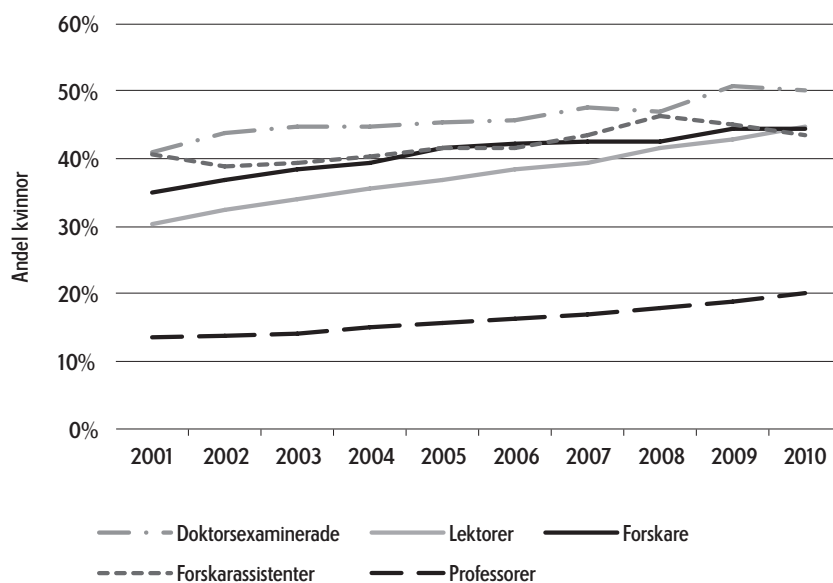
¹² Kommittén för forskningens infrastrukturer (KFI) omvandlades den 10 november 2009 till rådet för forskningens infrastrukturer (RFI).

3. KÖNSFÖRDELNINGEN BLAND FORSKARE OCH LÄRARE VID UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR OCH BLAND DEM SOM SÖKER BIDRAG HOS VETENSKAPSRÅDET

3.1 Forskare och lärare med doktorsexamen vid universitet och högskolor

Andelen kvinnor inom universitet och högskolor ökar sedan länge, både bland dem som avlägger doktorsexamen och bland forskarna och lärarna. Under 2009 och 2010 var det något fler kvinnor än män som doktorsexaminerades. Kvinnorna utgjorde 38 % av den forskande och undervisande personalen med doktorsexamen¹³ år 2010. En klar majoritet av professorerna är fortfarande män även om andelen kvinnor ökar. Se figur 1.

Figur 1. Andel kvinnor bland disputerade forskare och lärare samt bland nydisputerade.

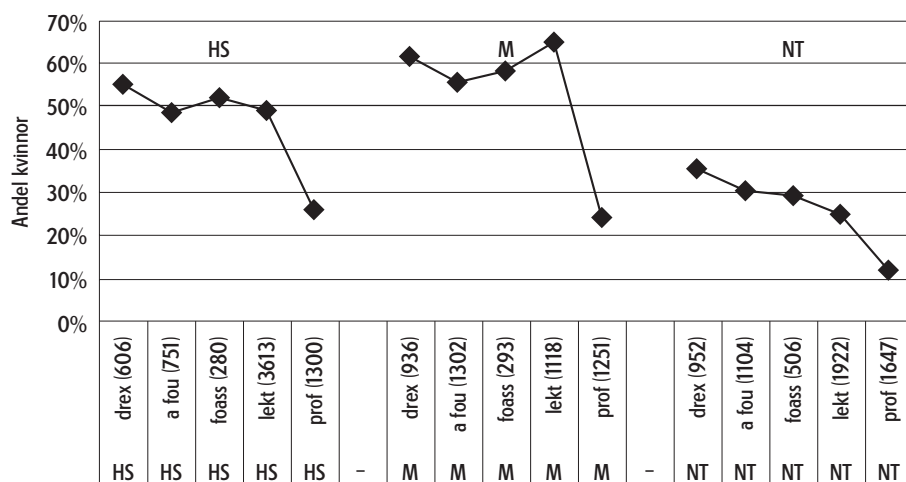

Könssammansättningen varierar beroende på ämnesområde. För att kunna jämföra könssammansättningen bland forskare och lärare inom universitet och högskolor med de sökande till Vetenskapsrådets ämnesråd har i figur 2 personalen inom humaniora och samhällsvetenskap slagits ihop till ett område, liksom naturvetenskap och teknikvetenskap. Inom naturvetenskap och teknikvetenskap är männen fler än kvinnorna inom samtliga tjänstekategorier. Inom medicin och hälsa är däremot kvinnorna i majoritet, förutom bland professorerna där männen är klart fler än kvinnorna.

Inom naturvetenskap och teknikvetenskap utgjorde kvinnorna 22 % av forskarna och lärarna med doktorsexamen inom universitet och högskolor 2010. Inom medicin var andelen 48 % och inom humaniora och samhällsvetenskap 44 %.

¹³ Här beaktas personalkategorierna professor, lektor, forskarassistent samt annan forskande och undervisande personal. Den sista gruppen inkluderar anställningskategorin forskare. Källa: Högskoleverkets NU-statistikdatabas.

Figur 2. Andel kvinnor bland disputerade forskare och lärare samt bland nydisputerade 2010

Anmärkning:

HS = humaniora och samhällsvetenskap, M = medicin, NT = naturvetenskap och teknikvetenskap.

Drex = doktorsexaminerade, a fou = annan forskande och undervisande personal (hit hör olika kategorier av forskare), foass = forskarassistenter, lekt = lektorer, prof = professorer.

Sveriges lantbruksuniversitet ingår inte i figurunderlaget och inte ämneskategorin Övrigt/Gemensamt.

Källa: Högskoleverkets NU-statistikdatabas

3.2 Sökande hos Vetenskapsrådet

Vetenskapsrådet har som mål att könsfördelningen bland dem som söker bidrag hos myndigheten ska motsvara könssammansättningen bland de potentiellt sökande vid universitet och högskolor. Andelen kvinnor bland de sökande under 2009-2010 jämförs här därför med andelen kvinnor bland de potentiellt sökande.

Beräkning av potentiellt sökande

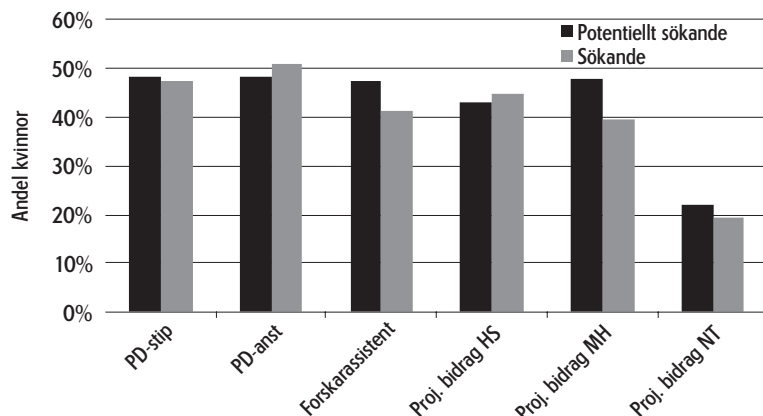
För att vara aktuell för Vetenskapsrådets bidragsformer för forskare i början av karriären får doktorsexamen inte vara för gammal. För postdoktorsstipendium och postdoktorsanställning gäller att examen ska ha avlagts högst tre år innan ansökningsdatum och för forskarassistentanställning högst fem år. Könsfördelningen bland de potentiellt sökande antas därför motsvara andelen kvinnor bland dem som avlade examen år 2006-2010 respektive 2004-2010 eftersom dessa var aktuella för bidragen 2009-2010. För projektbidragen har professorer, lektorer, forskarassistenter med doktorsexamen samt annan forskande och undervisande personal med doktorsexamen under år 2009-2010 räknats som potentiella sökande.

Sökande till projektbidrag inom konstnärlig forskning och utveckling samt utbildningsvetenskap analyseras inte här eftersom motsvarande forskningsområden saknas i högskolestatistiken. Inom båda områdena kom 52 % av ansökningarna ifrån kvinnor.

Sökande jämfört med potentiella sökande

För att skapa jämförbarhet med Vetenskapsrådets ämnesråd förs områdena humaniora och samhällsvetenskap i Högskoleverkets NU-statistikdatabas ihop till ett område. Samma förfaringssätt används för naturvetenskap och teknikvetenskap. Se figur 3.

Figur 3. Andel kvinnor bland de sökande 2009-2010 respektive bland de potentiellt sökande

Det är ingen större skillnad mellan andelen kvinnor bland de sökande till postdoktorsstipendier och postdoktorsanställningar och andelen kvinnor bland de potentiellt sökande. Noteras kan att ett något högre antal ansökningar till postdoktorsanställningar kom från kvinnor än från män. Bland forskarasistentsansökningarna var andelen kvinnor lägre än bland de potentiellt sökande.

För projektbidragsansökningarna var det inom det medicinska området lägre andel kvinnor bland de sökande än bland de potentiellt sökande. Jämförelsen bör dock tolkas försiktigt eftersom enbart personal inom universitet och högskolor används som bas för beräkning av de potentiellt sökande. Detta ger en otillräcklig bild eftersom sökande inom medicin kan vara anställda vid sjukhus och inte nödvändigtvis vid ett universitet eller vid en högskola. För projektbidragen inom humaniora och samhällsvetenskap respektive naturvetenskap och teknikvetenskap är könsfördelningen relativt lika mellan sökande och potentiellt sökande.

De sökandes karriärålder

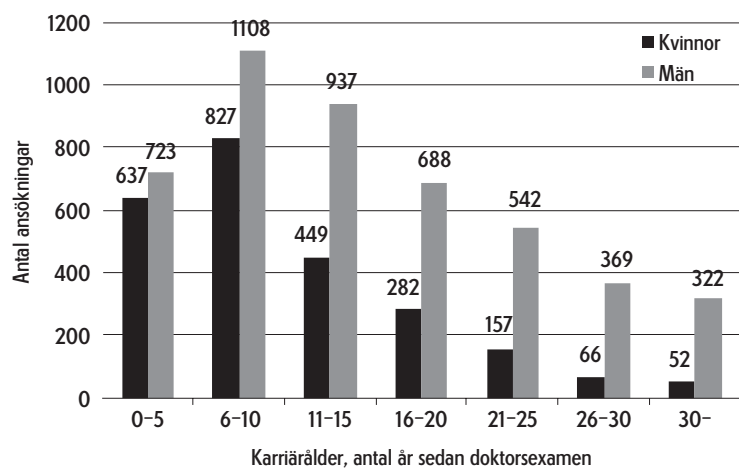
Projektbidrag kan till skillnad mot de bidragsformer som riktar sig till forskare i början av karriären sökas av samtliga forskare oavsett när de avlagt doktorsexamen. Forskare med lång erfarenhet har generellt högre beviljandegrad än mindre erfarna forskare och därför är det viktigt att i denna jämställdhetsstudie ta i beaktande forskarnas karriärålder, vilket här definieras som det antal år som gått sedan doktorsexamen avlades. Begreppet karriärålder har även använts i flera av Vetenskapsrådets tidigare studier och kan ses som ett mått på de sökandes forskningserfarenhet. Läs mera om karriärålder och beviljandegrad i kapitel 4.¹⁴

Andelen kvinnor vid universitet och högskolor ökar sedan länge och i dagsläget doktorsexamineras ungefär lika många kvinnor som män (figur 1). Men eftersom kvinnorna har varit i minoritet under lång tid är flertalet av de mer erfarna forskarna och lärarna vid universitet och högskolor fortfarande män. Detta mönster avspeglas hos de sökande till Vetenskapsrådets projektbidrag. Kvinnorna har generellt lägre karriärålder än männen och bland de mest erfarna sökande med hög karriärålder dominerar männen kraftigt (figur 4).¹⁵

¹⁴ Se även fotnot 45 för några påpekanden om begreppets användning i denna rapport.

¹⁵ Sökande som inte angett doktorsexamensdatum i ansökan är uteslutna ur figuren.

Figur 4. Projektbidragsansökningar 2009-2010 fördelade på de sökandes karriärålder och kön

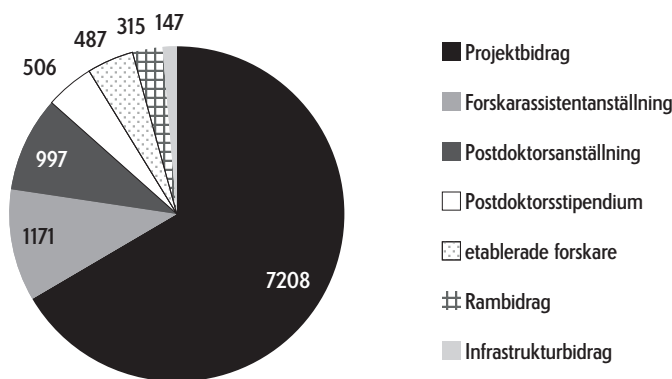

4. UTFALLET AV VETENSKAPSRÅDETS BIDRAGSGIVNING I JÄMSTÄLLDHETSPERSPEKTIV

Vetenskapsrådets huvuduppgift är att ge stöd till forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden. Kvinnor och män ska enligt rådets jämställdhetsstrategi ha samma beviljandegrad och samma genomsnittliga storlek på bidragsbeloppen med hänsyn till forskningens karaktär och stödformen. I detta kapitel analyseras därför utfallet av Vetenskapsrådets bidragsgivning grundligt. Begreppet "forskningens karaktär" tolkar vi här som forskningens ämnestillhörighet. Fokus i detta kapitel är därför utfallet för Vetenskapsrådets största stödformer samt de olika ämnesområden som de särskilda beslutsorganen täcker.

Projektbidrag är den dominerande stödformen både sett till antalet ansökningar och mängden fördelade forskningsmedel. Huvuddelen av detta kapitel ägnas därför åt projektbidragen. Övriga bidragsformer som analyseras är postdoktorsstipendium, postdoktorsanställning, forskarassistentanställning, infrastrukturbidrag och bidragsformer för etablerade forskare.¹⁶ Totalt behandlas nästan 11 000 ansökningar för åren 2009-2010 i rapporten varav projektbidragen utgör två tredjedelar. Se figur 5 för antalet ansökningar per bidragsform i denna rapport.

Figur 5. Antal ansökningar 2009-2010 per bidragsform i denna rapport

Anmärkning: endast infrastrukturbidrag som avser dyrbar vetenskaplig utrustning, stora databaser och planeringsbidrag redovisas.

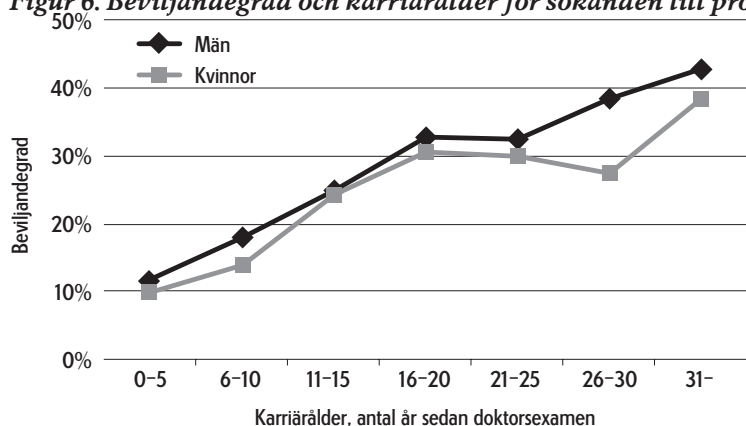
Karriärålder och beviljandegrad

Karriäråldern kan ses som ett mått på de sökandes forskningserfarenhet och påverkar sannolikheten för att ansökan ska bli beviljad. I figur 6 jämförs karriäråldern med beviljandegrad för dem som sökte projektbidrag under 2009-2010. Ju fler år som gått sedan doktorsexamen avlades desto högre är sannolikheten att den sökandes ansökan blir beviljad. Mönstret finns både för män och för kvinnor.

Bland de forskare som avlade doktorsexamen tidigast fem år före ansökningsåret, beviljas enbart omkring var tionde ansökan medan omkring 40 % av ansökningarna från de mest erfarna forskarna beviljas. Eftersom beviljandegraden varierar med de sökandes karriärålder och eftersom kvinnorna som söker till Vetenskapsrådet i genomsnitt har lägre karriärålder än männen (se figur 4) är det viktigt att ta hänsyn till karriäråldern i utfallsanalyserna.

¹⁶ Bidragsformen Rambidrag har inte tagits med i denna rapport. Inte heller i rapporten för åren 2006-2008 redovisades dessa bidrag, medan de däremot räknades in i projektbidragen i den rapport där åren 2003-2005 redovisades (Vetenskapsrådet och jämställdheten, Vetenskapsrådets rapportserie 2006:17). Det som kan nämnas är dock följande: inom humaniora och samhällsvetenskap inkom sammanlagt 118 ansökningar om rambidrag 2009-2010, varav 45 % från kvinnor. 30 av dessa beviljades bidrag, varav 13 kvinnor, d.v.s. 43 %. Inom naturvetenskap och teknikvetenskap inkom under samma period 197 ansökningar, varav 6 % från kvinnor. 34 ansökningar beviljades bidrag, varav 3 från kvinnor, d.v.s. 9 %. Vi planerar att i kommande rapporter återkomma med en tydligare uppföljning av dessa bidrag, omfattande även tidigare perioder.

Figur 6. Beviljandegrad och karriärålder för sökanden till projektbidrag 2009-2010

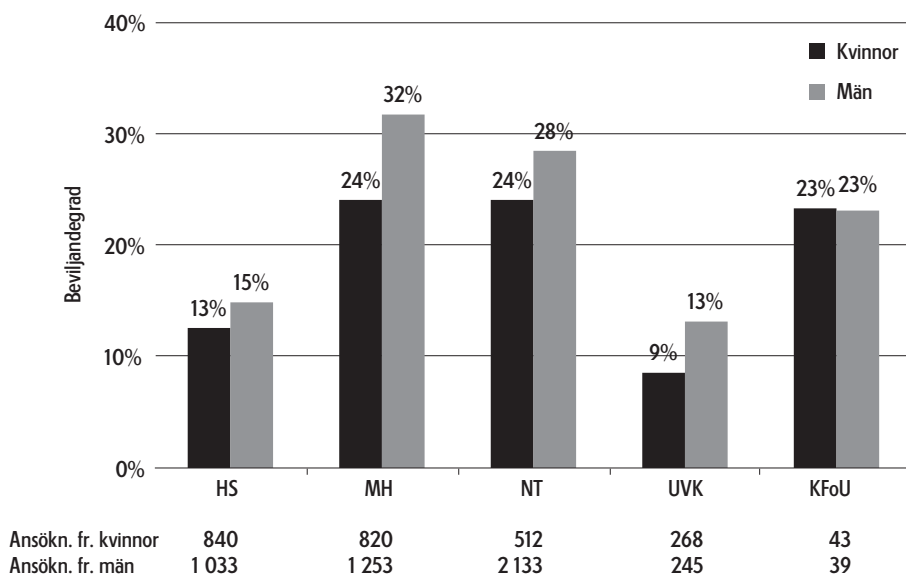

4.1 Övergripande om projektbidrag

Bidrag för forskningsprojekt söks av enskilda forskare. Andelen kvinnor bland de sökande har ökat kontinuerligt sedan 2003 då 26 % av ansökningarna kom från kvinnor¹⁷. År 2010 var andelen 35 %.

I genomsnitt beviljades 23 % av projektansökningarna¹⁸ under 2009-2010. I figur 7 presenteras utfallet per ämnesområde och kön samt antalet kvinnor och män som sökte projektbidragen. Den genomsnittliga beviljandegraden var lägre för kvinnor än män inom samtliga ämnesområden förutom bland ansökningarna som behandlades inom KFoU där ingen skillnad fanns mellan könen. Störst skillnad mellan kvinnor och män fanns inom medicin och hälsa.

Figur 7. Projektbidrag 2009-2010: Beviljandegrad per ämnesområde och kön

¹⁷ Med ansökningar från kvinnor respektive män avses ansökningar där en kvinna respektive en man är angiven som sökande (huvudsökande). En ansökan där en man är sökande och en eller flera kvinnor är angivna som medverkande betraktas således i denna rapport som en ansökan från en man.

¹⁸ Med samtliga ansökningar avses de som antingen beviljades eller avlogs. De fåtal ansökningar som dragits tillbaka av de sökande eller som Vetenskapsrådet avfört av formella orsaker ingår inte. De få fall där en sökande avböjt ett beviljat bidrag ingår inte heller i studien.

Nedan följer utfallsanalyser för varje ämnesråd och kommitté. För att få en storleksuppfattning av eventuella skillnader i beviljandegrad mellan män och kvinnor jämförs det faktiska antalet beviljade kvinnor med det förväntade antalet beviljade kvinnor. Det förväntade antalet är det antal kvinnor (respektive män) som skulle ha fått bidrag om kvinnor och män med samma karriärålder haft samma beviljandegrad. Frågan är således om fler eller färre kvinnor (respektive män) beviljades bidrag än vad som kan förväntas. Genom att ta hänsyn till karriärålder kan det klarläggas om det finns andra faktorer än slumpen och skillnader i karriärålder mellan könen som påverkat utfallet.

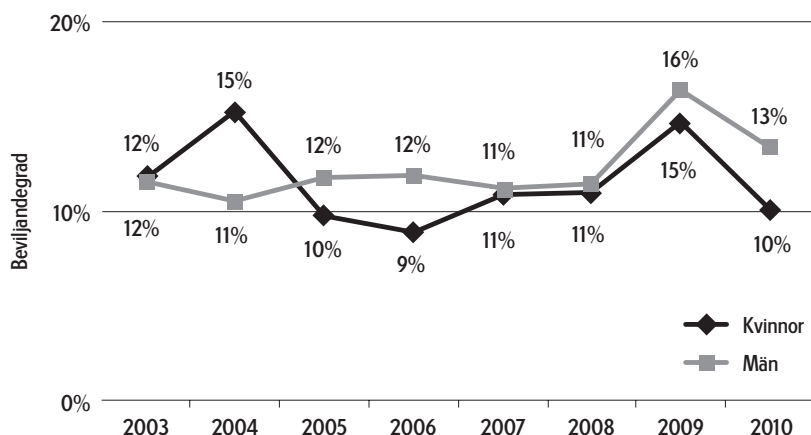
4.1.1 Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap

Andelen kvinnor bland dem som sökte projektbidrag hos ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap under 2009-2010 var 45 % (samma andel båda åren). Detta kan jämföras med andelen kvinnor bland de potentiellt sökande, nämligen forskare och lärare med doktorsexamen inom motsvarande områden vid universitet och högskolor under samma period, som var 44 %.

Kvinnorna hade dock något lägre beviljandegrad än männen under 2009 och 2010. I genomsnitt beviljades 13,8 % av ansökningarna (12,5 % av kvinnornas ansökningar och 14,9 % av männens) 2009-2010. Under 2007 och 2008 beviljades nästan lika stor andel av kvinnors och mäns ansökningar.

Åren 2009 och 2010 beviljade ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap 105 projektansökningar från kvinnor. När hänsyn tas till de sökandes karriärålder är detta 6 färre än förväntat. Sannolikheten att denna skillnad i beviljandegrad mellan könen enbart beror på slumpen är 36 %. Sett över alla åren 2003-2010, finns ingen nämnvärd skillnad i beviljandegrad mellan könen när hänsyn tas till de sökandes karriärålder.

Figur 8. ÅR-HS: Beviljandegrad för kvinnor och män, projektbidrag 2003-2010

Ansökn. fr. kvinnor	333	334	392	406	406	409	441	399
Ansökn. fr. män	598	599	618	597	608	549	532	501

4.1.2 Ämnesrådet för medicin och hälsa

Andelen kvinnor bland dem som sökte projektbidrag hos ämnesrådet för medicin och hälsa under 2009-2010 var 40 % (2009: 38 %, 2010: 41 %). Detta kan jämföras med andelen kvinnor bland de potentiellt sökande, nämligen forskare och lärare med doktorsexamen inom motsvarande områden vid universitet och högskolor under samma period, som var 48 %. Jämförelsen ska dock tolkas försiktigt eftersom många sökande till ämnesrådet inte är anställda vid ett universitet eller vid en högskola utan vid sjukhus och för dessa har vi inget jämförelsematerial. Andelen kvinnliga sökande har ökat nästan varje år sedan 2003 då 31 % av ansökningarna kom ifrån kvinnor.

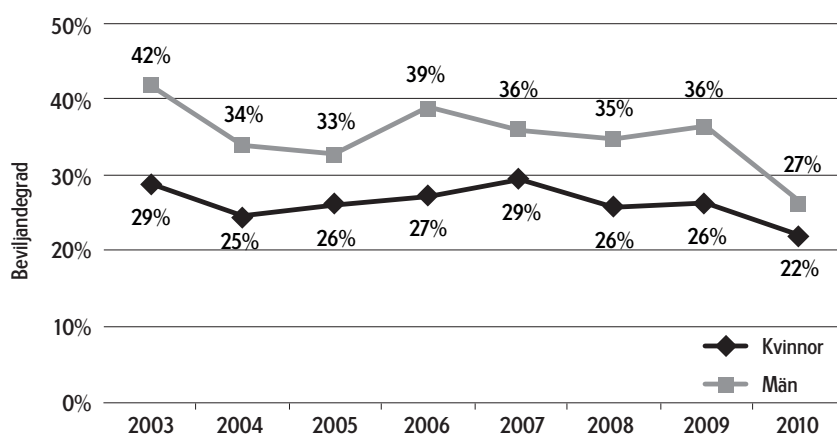

En lägre andel av ansökningarna från kvinnor än från män har beviljats under samtliga år, se figur 9. Skillnaden är dock mindre år 2010 än tidigare år. I genomsnitt beviljades 28,7 % av ansökningarna under 2009-2010 (24,1 % av kvinnornas ansökningar och 31,7 % av männens).

Åren 2009 och 2010 beviljade ämnesrådet för medicin och hälsa 198 projektansökningar från kvinnor. Om hänsyn tas till de sökandes karriärålder är detta 1 färre än förväntat. Den statistiska analysen påvisar ingen annan orsak till detta än slumpen.

Om vi däremot analyserar samtliga år (2003-2010) har 746 kvinnor beviljats projektbidrag vilket är 43 färre än förväntat om kvinnor män i samma karriärålder skulle ha samma beviljandegrad. Det är endast 1,5 % sannolikhet att en sådan skillnad i utfall mellan könen har uppstått enbart av slumpskäl vilket tyder på att det, sett till hela perioden, funnits andra orsaker till skillnaden i beviljandegrad mellan könen än kvinnors och mäns olika karriärålder.

Figur 9. ÅR-MH: Beviljandegrad för kvinnor och män, projektbidrag 2003-2010

Ansökn. fr. kvinnor	275	305	397	334	364	361	403	417
Ansökn. fr. män	615	597	693	664	572	560	651	602

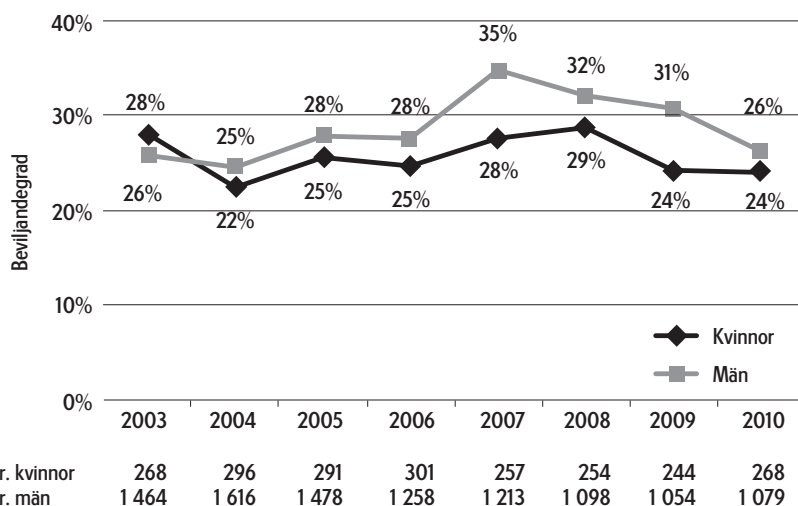
4.1.3 Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap

Andelen kvinnor bland dem som sökte projektbidrag hos ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap under 2009-2010 var 19 % (2009: 19 %, 2010: 20 %). Detta kan jämföras med andelen kvinnor bland de potentiellt sökande, nämligen forskare och lärare med doktorsexamen inom motsvarande områden vid universitet och högskolor under samma period, som var 22 %. Andelen kvinnliga sökande har ökat nästan varje år sedan 2003 då 15 % av ansökningarna kom ifrån kvinnor.

En lägre andel av kvinnornas ansökningar än männens har beviljats under samtliga år förutom år 2003, se figur 10. I genomsnitt beviljades 27,6 % av ansökningarna under 2009-2010 (24,0 % av kvinnornas ansökningar och 28,5 % av männens).

Åren 2009 och 2010 beviljade ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap 123 projektansökningar från kvinnor. Med hänsyn tagen till de sökandes karriärålder är detta 10 färre än förväntat. Sannolikheten att denna snedfördelning har uppstått enbart av slumpskäl är 24 %. Sett till hela perioden (2003-2010) har 556 kvinnor beviljats projektbidrag vilket är 16 färre än förväntat när hänsyn tas till sökandes karriärålder. Sannolikheten att detta mönster har uppkommit av slumpskäl är 39 %.

Figur 10. ÅR-NT: Beviljandegrad för kvinnor och män, projektbidrag 2003-2010

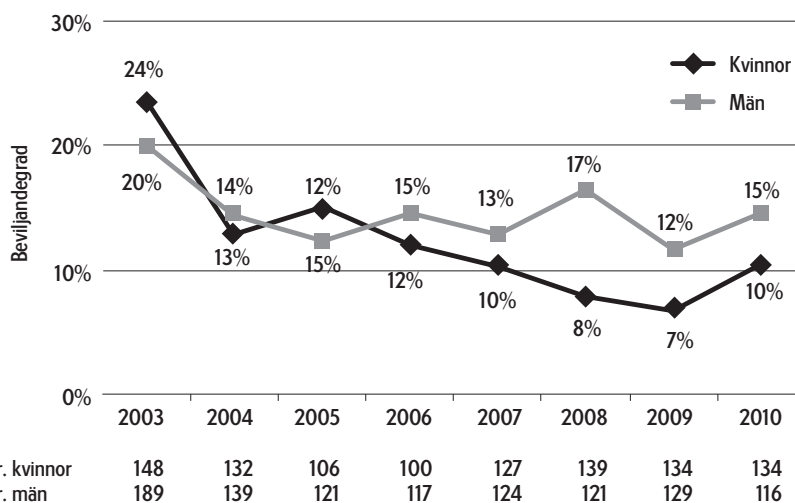
4.1.4 Utbildningsvetenskapliga kommittén

Andelen kvinnor bland dem som sökte projektbidrag hos utbildningsvetenskapliga kommittén under 2009-2010 var 52 % (2009: 51 %, 2010: 54 %). I Högskoleverkets statistikdatabas finns inget lätt identifierat ämnesområde som motsvarar ansökningarna till utbildningsvetenskapliga kommittén. Följaktligen är det svårt att säga om andelen kvinnor bland de sökande är hög eller låg.

I genomsnitt beviljades 11 % av ansökningarna under 2009-2010 (9 % av kvinnornas ansökningar och 13 % av männens). Sedan 2006 har en lägre andel av kvinnornas ansökningar beviljats än männens. Innan dess var utfallet mera varierande, se figur 11.

Åren 2009 och 2010 beviljade utbildningsvetenskapliga kommittén 23 projektansökningar från kvinnor. Om hänsyn tas till de sökandes karriärålder, det vill säga kvinnor och män har samma beviljandegrad vid samma karriärålder och ansökningsår, är detta 4 färre än förväntat. Sannolikheten att denna snedfördelning har uppstått bara av slumpskäl är 20 %. Sett över alla åren 2003-2010, finns ingen nämnvärd skillnad i beviljandegrad mellan könen när hänsyn tas till de sökandes karriärålder.

Figur 11. UVK: Beviljandegrad för kvinnor och män, projektbidrag 2003-2010

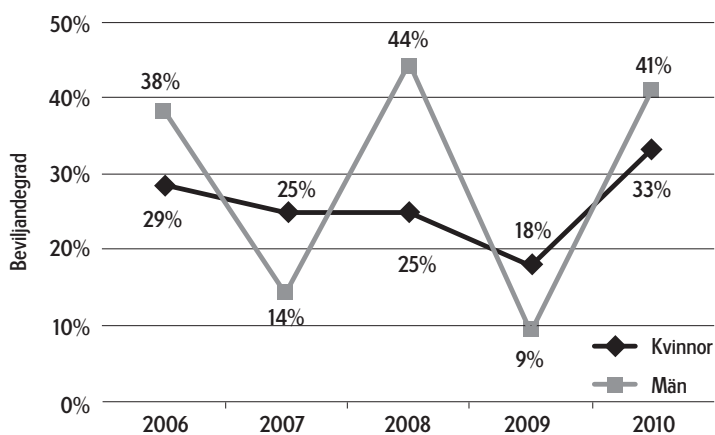

4.1.5 Kommittén för konstnärlig forskning och utveckling

Andelen kvinnor bland dem som sökte projektbidrag hos kommittén för konstnärlig forskning och utveckling under 2009-2010 var 52 % (2009: 56 %, 2010: 47 %). I Högskoleverkets statistikdatabas finns inget lätt identifierat ämnesområde som motsvarar ansökningarna till kommittén för konstnärlig forskning och utveckling. Följaktligen är det svårt att säga om andelen kvinnor bland de sökande är hög eller låg.

Beviljandegraderna och utfallet mellan könen har varierat kraftigt under åren, se figur 12. Antalet ansökningar per år är lågt vilket gör att små förändringar i antalet beviljade ansökningar får stor inverkan på beviljandegraderna. I genomsnitt beviljades 23 % av ansökningarna under 2009-2010 (23 % av kvinnornas ansökningar och 23 % av männens). Under hela perioden beviljades i genomsnitt 26 % av ansökningarna (25 % av kvinnornas och 27 % av männens). Analysen visar inte på någon annan orsak till detta än slumpen. Vi har inte beräknat karriärålder för sökande inom KfoU eftersom det inte krävs doktorsexamen för dessa bidrag.

Figur 12. KfoU: Beviljandegrad för kvinnor och män, projektbidrag 2006-2010

Ansökn. fr. kvinnor	14	12	12	28	15
Ansökn. fr. män	13	14	9	22	17

Anmärkning. Kommittén för konstnärlig forskning och utveckling har funnits sedan 2009. Dessförinnan behandlades ansökningar inom det konstnärliga området i en särskild beredningsgrupp inom ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap. För att få ett större datamaterial till denna rapport har vi inkluderat ansökningarna inom den aktuella beredningsgruppen för åren 2006-2008.

4.2 Anställningar och stipendier

Vetenskapsrådets stöd till enskilda forskare bestod under perioden 2009-2010 huvudsakligen av bidrag till anställningar. Stipendier används enbart för att finansiera forskningsvistelser i annat land för forskare i början av sin karriär (postdoktorer). I detta avsnitt redovisas statistik inom två typer av stöd: dels stöd till forskare i början av sin karriär, som gavs i form av postdoktorsstipendier för forskningsvistelse i annat land, bidrag till anställning som postdoktor i Sverige samt bidrag för anställning som forskarassistent, och dels bidragsformer för mera etablerade forskare. I detta sammanhang kan nämnas några till omfattningen betydelsefulla förändringar som skett på området anställningar och stipendier efter den period som redovisas i denna rapport. Inga forskarassistenttjänster har utlysts efter 2010, och inte heller anställningar som forskare.¹⁹ Postdoktorsstipendier för forskningsvistelse i annat land och bidrag till anställning som postdoktor i Sverige utlystes 2011, men kommer inte att utlysas från och med 2012. Vetenskapsrådet har beslutat att istället utlysa så kallade bidrag för internationell postdok.

¹⁹ Förordning (2000:1472) om anställningar beslutade av forskningsråd upphörde 31 december 2010. Samtidigt försvann anställning som forskarassistent ur högskoleförordningen (övergångsregler gällde dock till och med september 2011). Vetenskapsrådet kan därför inte längre anställa forskarassistenter och forskare vid universitet och högskolor, utan endast ge bidrag till forskning. Ett bidrag med liknande inriktning, bidrag till anställning som forskare på halvtid, utlyses dock fortfarande inom medicin och hälsa.

4.2.1 Stöd till forskare i början av sin karriär

Vetenskapsrådet anser det viktigt att stödja forskare som är i början av sin karriär. I detta avsnitt behandlas de tre viktigaste bidragsformerna för denna målgrupp, nämligen postdoktorsstipendium för forskningsvistelse i ett annat land, anställning som postdoktor i Sverige samt forskarassistentanställning. Endast de som avlagt doktorsexamen högst tre år före ansökningstillfället kommer i fråga för postdoktorsstöd. För forskarassistentanställning är tidsgränsen fem år. De sökandes karriärålder är därför inte en faktor som är relevant att ta hänsyn till i analyserna.

Forskarassistentanställningar beslutas och finansieras av ämnesråden och utbildningsvetenskapliga kommittén. Flertalet postdoktorsstipendier och -anställningar finansierades däremot under perioden 2009–2010 av medel från en budgetpost som Vetenskapsrådets styrelse förfogade över. Beslut om dessa stipendier och anställningar fattades av generaldirektören på delegation från styrelsen. Övriga stipendier/anställningar för unga forskare finansierades och beslutades av ämnesråden respektive utbildningsvetenskapliga kommittén.

Jämställdhetsstrategins mål om samma beviljandegrad för kvinnor och män kan uppfattas som särskilt viktigt att uppnå när det gäller de forskare som befinner sig i början av sin karriär, eftersom Vetenskapsrådets behandling av deras ansökningar kan vara avgörande för om de vill och kan fortsätta på forskarbanan. Beslutet grundas därför på en bedömning av vetenskaplig kvalitet som har tagit detta mål i beaktande. Beviljandegraderna för postdoktorsstipendier och -anställningar under perioden påverkades av denna bedömningsprocess.

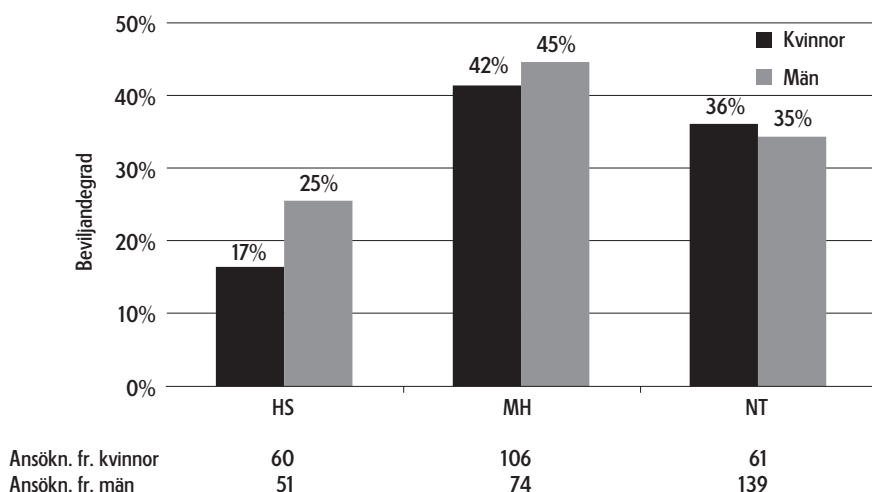
4.2.1.1 Postdoktorsstipendium för forskningsvistelse i annat land

Under åren 2009-2010 mottog Vetenskapsrådet 506 ansökningar om postdoktorsstipendium för forskningsvistelse i annat land. Av dessa kom 47 % från kvinnor vilket kan jämföras med andelen kvinnor bland de som avlade doktorsexamen år 2006-2010, det vill säga bland de potentiellt sökande, som var 48 %²⁰.

Inom ämnesområdet humaniora och samhällsvetenskap och inom ämnesområdet medicin och hälsa hade kvinnorna lägre beviljandegrad än männen, vilket framgår av figur 13. Däremot hade kvinnorna inom naturvetenskap och teknikvetenskap något högre beviljandegrad än männen. Figuren inkluderar inte utbildningsvetenskap eftersom enbart femton ansökningar inkom, varav tre beviljades.²¹

Totalt beviljades 4 färre kvinnor postdoktorsstipendium än vad som förväntas om kvinnor och män haft samma beviljandegrad inom respektive ämnesområde och år (77 beviljade jämfört med 81 förväntat beviljade). Sannolikheten för att denna skevhet har uppkommit enbart av en slump är 37 %.

Figur 13. Postdoktorsstipendium 2009-2010: Beviljandegrad per ämnesråd och kön

²⁰ Källa: Högskoleverkets NU-statistikdatabas.

²¹ 12 ansökningar från kvinnor varav 1 beviljades, 3 ansökningar från män varav 2 beviljades.

4.2.1.2 Anställning som postdoktor i Sverige

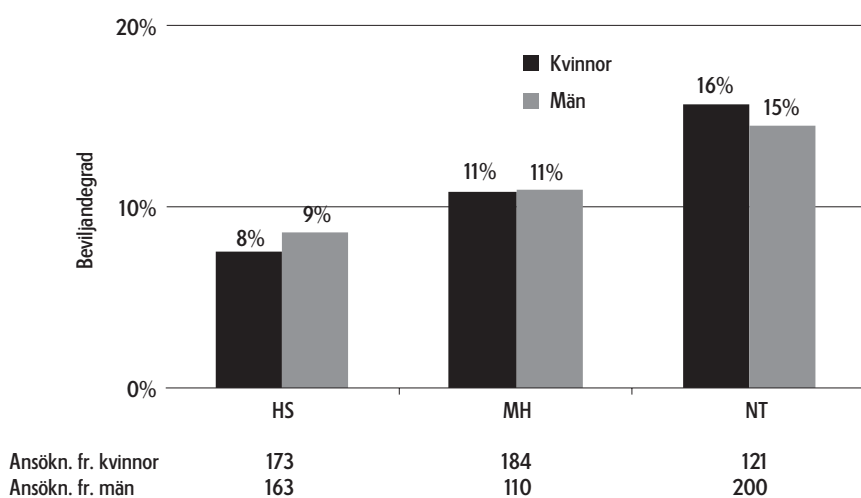
Bidragsformen anställning som postdoktor i Sverige infördes år 2005. Syftet är att möjliggöra vistelse vid annat svenskt universitet, högskola eller forskningsinstitut än där den sökande avlagt doktorsexamen samt möjliggöra för personer med utländsk doktorsexamen att genomföra en postdoktorsperiod i Sverige.

Under åren 2009 och 2010 inkom 997 ansökningar om anställning som postdoktor i Sverige varav drygt hälften, 51 %, kom från kvinnor. Andelen kvinnor bland dem som avlade doktorsexamen år 2006-2010, det vill säga bland de potentiellt sökande, var 48 %²².

Kvinnor och män hade nästan samma beviljandegrad inom ämnesområdena humaniora och samhällsvetenskap, medicin och hälsa samt naturvetenskap och teknikvetenskap, se figur 14. Ämnesområdet utbildningsvetenskap redovisas inte i figuren på grund av få ansökningar (totalt 46)²³.

Totalt beviljades 54 ansökningar från kvinnor under 2009-2010 vilket är 1 färre än vad som förväntas om kvinnor och män haft samma beviljandegrad inom respektive ämnesområde och år. Analysen påvisar ingen annan orsak till detta än slumpen.

Figur 14. Postdoktorsanställningar i Sverige 2009-2010: Beviljandegrad per ämnesråd och kön

4.2.1.3 Anställning som forskarassistent

Under åren 2009 och 2010 inkom totalt 1 171 ansökningar om forskarassistentanställningar. Av dessa kom 41 % ifrån kvinnor vilket kan jämföras med andelen kvinnor bland dem som avlade doktorsexamen 2004-2010, det vill säga bland de potentiellt sökande, som var 47 %²⁴.

Som framgår av figur 15 var det små skillnader i beviljandegrad mellan könen inom medicin och hälsa samt naturvetenskap och teknikvetenskap. Utbildningsvetenskap redovisas inte i figuren eftersom endast 57 ansökningar inkom under den studerade perioden.²⁵ Inom humaniora och samhällsvetenskap utlystes inga forskarassistentanställningar under 2009 eller 2010.

Under perioden 2009-2010 beviljades 46 kvinnor anställning som forskarassistent vilket är 3 färre än vad som förväntas om beviljandegraderna för kvinnor och män är lika inom ämnesråden respektive år. Den statistiska analysen påvisar ingen annan orsak till skillnaden än slumpen.

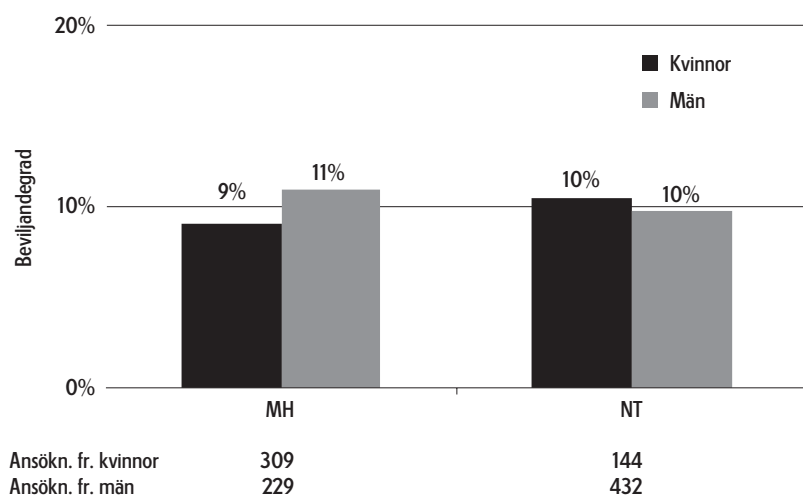
²² Källa: Högskoleverkets NU-statistikdatabas.

²³ 31 ansökningar från kvinnor, varav 2 beviljades och 15 ansökningar från män, varav 2 beviljades.

²⁴ Källa: Högskoleverkets NU-statistikdatabas.

²⁵ 31 ansökningar från kvinnor, varav 3 beviljades och 26 ansökningar från män, varav 5 beviljades.

Figur 15. Anställning som forskarassistent 2009-2010: Beviljandegrad per ämnesråd och kön

4.2.2 Bidragsformer för mer etablerade forskare

Bidragsformer som särskilt riktar sig till enskilda, mer etablerade forskare²⁶ är en relativt heterogen grupp av stöd och ämnesråden har över tid haft något varierande praxis både när det gäller utnyttjandet och utformningen av dem. Inom naturvetenskap och teknikvetenskap användes 2009-2010 bidragsformen anställning som forskare och inom medicin och hälsa användes två bidragsformer, anställning som forskare på heltid respektive på halvtid.²⁷ Inom var och en av dessa bidragsformer utlystes bidrag för specialiserade områden inom respektive ämnesområde. Det totala antalet sökande till dessa specialiserade områden var relativt lågt och varierade ganska mycket. Inom de olika specialiseringarna konkurrerade jämförelsevis små grupper av forskare med sinsemellan olika könsmässig sammansättning om ett fåtal anställningar.²⁸ När statistiken nedan redovisas sammanförs relativt olikartade grupper till en. Vid tolkning av analysen av dessa bidragsformer bör man ha detta i minnet. Det bör dock betonas att det principiellt är av betydelse hur de specialiserade områdena avgränsas, eftersom utlysningar inom områden som starkt domineras av ettdera könet sannolikt har en kraftig påverkan på utfallet totalt sett.

Det inkom under perioden 2009-2010 totalt 254 ansökningar som gällde bidragsformerna anställning som forskare (heltid respektive halvtid sammantagna) inom området medicin och hälsa, varav 54 % från kvinnor. Under samma period inkom 233 ansökningar om anställning som forskare inom naturvetenskap och teknikvetenskap, varav 23 % från kvinnor. Vilka som utgör de potentiella sökande är svårt att fastställa med någon större precision. Vi kan dock jämföra med andelen kvinnor bland disputerade forskarassistenter och disputerade lektorer 2009-2010, som var 63 % för medicin och hälsa och 25 % för naturvetenskap och teknikvetenskap. Fördelningen bland inkomna ansökningar inom dessa bidragsformer var således jämförbar med nämnda grupper inom universitet och högskolor.

Utfallet för åren 2009-2010 redovisas i figur 16 uppdelat på ämnesråd och kön. Som framgår av figuren var beviljandegraden lägre för kvinnor inom medicin och hälsa och något lägre inom naturvetenskap och teknikvetenskap. Totalt beviljades 4 kvinnor och 16 män bidrag inom natur- och teknikvetenskap och 15 kvinnor och 21 män inom medicin och hälsa. Beviljandegraden var 11 % för kvinnor och 18 %

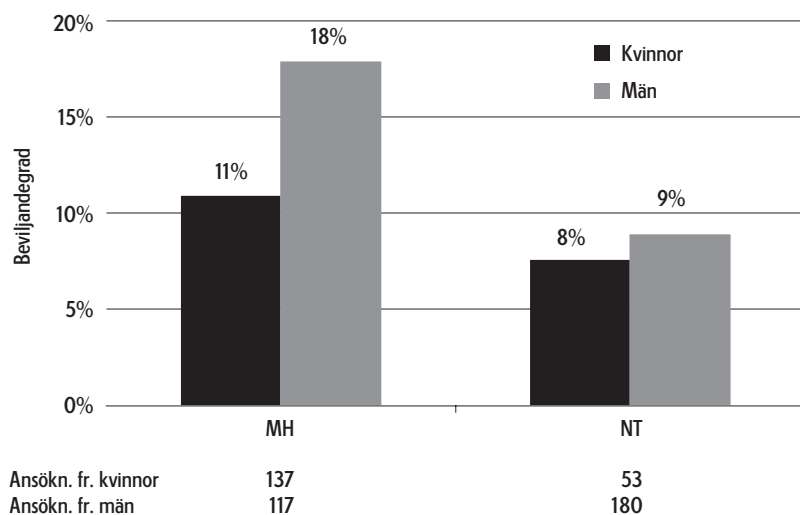
²⁶ Benämningen "mer etablerad" används här för att markera skillnad från de bidragsformer som riktade sig till forskare i början av sin forskarkarriär d.v.s. forskarassistentanställning, postdoktorsstipendium och -anställning.

²⁷ De två andra stödformer för etablerade forskare som användes 2009-2010 var gästforskare och bidrag för sabbatstermin. Ansökningarna var dock få och beviljandegraden mycket hög. De har därför inte tagits med i analysen i denna rapport. Inom humaniora och samhällsvetenskap utlystes under åren 2003, 2004 och 2006 bidrag för mera etablerade forskare. Dessa finns redovisade i rapporten Jämställdheten i Vetenskapsrådets forskningsstöd 2006-2008 (Vetenskapsrådet rapportserie 3:2010).

²⁸ Det förekom att dessa grupper var helt enkönade.

för män inom området medicin och hälsa och 8 % för kvinnor respektive 9 % för män inom området naturvetenskap och teknikvetenskap. För dessa typer av stöd inom nämnda ämnesområden, som i första hand riktar sig till forskare som avlagt doktorsexamen 5-10 år före ansökningsåret, hade männen 2009-2010 en högre genomsnittlig karriärålder inom gruppen sökande. Dock kvarstår en skillnad i beviljandegrad till männens fördel för området medicin och hälsa även när hänsyn tas till karriäråldern. Jämfört med vad som förväntas beviljades 5 färre kvinnor stöd till etablerade forskare, sannolikheten att detta har uppkommit enbart av en slump är 10 %.

Figur 16. Stöd till etablerade forskare 2009-2010: Beviljandegrad per ämnesråd och kön

4.3 Bidrag till forskningens infrastrukturer

Vetenskapsrådet ger stöd till forskningsinfrastruktur inom alla vetenskapsområden. Kommittén för forskningens infrastrukturer (KFI) omvandlades den 10 november 2009 till rådet för forskningens infrastrukturer (RFI), och dessa instanser fattade under perioden 2009-2010 samtliga beslut om sådant stöd.

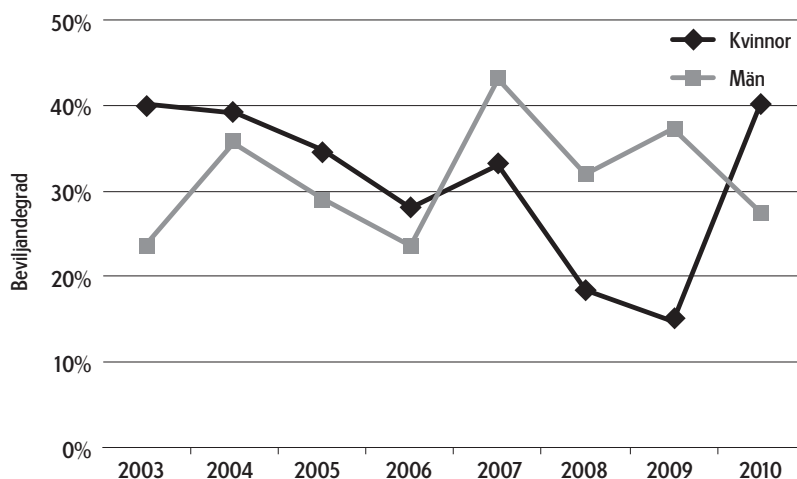
De stödformer som analyseras här är bidrag till dyrbar vetenskaplig utrustning, stöd till stora databaser samt planeringsbidrag. Det bör noteras att därutöver gavs mycket stora belopp till bl.a. laboratorier och internationella forskningsanläggningar, samt till drift, underhåll och användarstöd för befintlig infrastruktur.

Bidrag till forskningsinfrastruktur utgör inte bidrag till enskilda forskares verksamhet utan är bidrag för att skapa eller driva en gemensam nationell resurs. De infrastrukturer som beviljas bidrag ska användas nationellt av alla forskare inom området som har tillräckligt kvalificerade projekt, vilka om resursen är begränsad ska prioriteras i särskild ordning. Av detta skäl bör tolkningar av jämställdhetsstatistik inom detta område användas med försiktighet och kan heller inte på något enkelt sätt jämföras med den statistik som gäller exempelvis bidrag till projekt eller anställningar. En fördjupad analys, av exempelvis könsfördelningen vid användandet av de olika infrastrukturerna, faller dock utanför ramen för denna rapport.

Under perioden 2009-2010 kom det in 147 ansökningar som gällde de bidragsformer som studeras här. Av dessa kom 20 % från kvinnor. Det finns i Högskoleverkets NU-statistikdatabas inte någon lätt identifierbar grupp av lärare/forskare inom universitet och högskolor som kan ses som potentiella sökande till kommittén för forskningens infrastrukturer. Detta innebär att det är svårt att säga om andelen kvinnor bland de sökande var hög eller låg. Som en enkel jämförelse kan dock sägas att andelen är på samma nivå som bland dem som sökte projektbidrag inom ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap. Inom detta ämnesråd var andelen kvinnor bland de sökande under 2009-2010 19 %, vilket var betydligt lägre än andelen hos övriga ämnesråd och kommittéer; inom humaniora och samhällsvetenskap var andelen 45 %, inom medicin och hälsa 40 %, inom utbildningsvetenskap 52 % och inom konstnärlig forskning och utveckling 52 %.

Som framgår av figur 17 var kvinnornas beviljandegrad högre än männens under åren 2003-2006 medan det omvända gällde 2007-2009. 2010 var återigen kvinnors beviljandegrad högre än männens. I genomsnitt under perioden 2009-2010 var kvinnornas beviljandegrad 23 % och männens 32 %. Under perioden 2009-2010 beviljades 3 färre infrastrukturansökningar från kvinnor (7 i stället för 10) än förväntat om man tar hänsyn till skillnader i karriärålder. Sannolikheten att detta mönster ska ha uppstått av en slump är 36 %. Om hela tidsserien 2003-2010 betraktas påvisar analysen ingen annan orsak till skevheterna än slumpen.²⁹

Figur 17. Bidrag till infrastruktur 2003-2010: Beviljandegrad per kön och år

Ansökn. fr. kvinnor	20	23	26	39	30	38	20	10
Ansökn. fr. män	89	81	107	149	107	97	59	58

4.4 Genomsnittligt bidragsbelopp

Ett mål för Vetenskapsrådets jämställdhetsstrategi är att ha samma genomsnittliga storlek på bidragsbeloppen till kvinnor och män med hänsyn tagen till forskningens karaktär och till stödformen. För att fastställa storleken av stödet till anställningar och stipendier använder Vetenskapsrådet schabloner, och beloppen för dessa är därför inte relevanta att analysera i förhållande till målet i strategin. I detta avsnitt diskuteras därför enbart projektbidrag. Inte heller de belopp som beviljades av kommittén/rådet för forskningens infrastrukturer finns redovisade här, då de beviljade beloppen varierar kraftigt beroende på infrastrukturens karaktär.

Projektbidragens storlek avgörs från fall till fall av ämnesråden respektive utbildningsvetenskapliga kommittén. Bidrag kan beviljas för en period upp till fem år, men den normalt beviljade projektperioden under 2009-2010 var tre år. Med beviljat belopp avses här det totalt beviljade beloppet för respektive projekts hela bidragsperiod.³⁰

En analys av de beviljade beloppen 2009-2010 visar att kvinnor inom utbildningsvetenskap beviljades större genomsnittliga belopp än män, att det omvända gällde inom humaniora och samhällsvetenskap samt medicin och hälsa men att skillnaderna där var små, och att beloppen var lika stora inom naturvetenskap och teknikvetenskap. Det genomsnittliga beloppet var inom utbildningsvetenskap 5,1

²⁹ Sedan föregående rapport (Jämställdheten i Vetenskapsrådets forskningsstöd 2006-2008. Vetenskapsrådet rapportserie 3:2010) publicerades har 11 poster som visade sig vara felaktiga för åren 2005-2008 uppdaterats i Vetenskapsrådets register. Detta innebär att antalet ansökningar och beviljandegrad för kvinnor och män i denna rapport skiljer sig något från den tidigare publicerade rapporten.

³⁰ En tidigare praxis att normalt bevilja projektbidrag för tre år har under den analyserade perioden förändrats mot en större flexibilitet i bidragslängd, och i regleringsbrevet för Vetenskapsrådet för 2011 föreskriver regeringen att stödet till forskare "utvecklas mot genomsnittligt högre bidragsbelopp och mot genomsnittligt längre stödperioder".

miljoner kronor för kvinnor och 4,5 miljoner kronor för män. Motsvarande belopp var inom humaniora och samhällsvetenskap 2,4 respektive 2,5 miljoner kronor, inom medicin och hälsa 2,1 respektive 2,3 miljoner kronor. Inom naturvetenskap och teknikvetenskap var beloppet 2,3 miljoner kronor för både kvinnor och män.

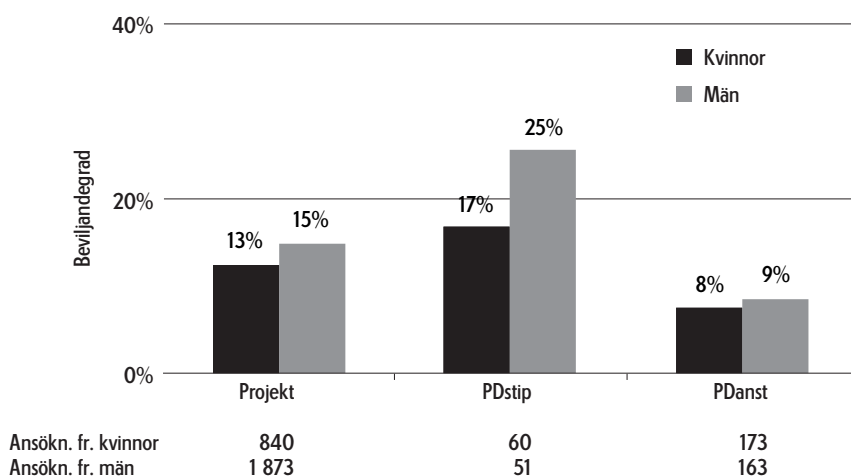
Om man tar hänsyn till sökande kvinnors och mäns karriärålder var skillnaderna i genomsnittligt beviljat belopp små.³¹

4.5 Sammanfattande översikt per ämnesråd/kommitté

I tidigare avsnitt har utfallet 2009-2010 redovisats per bidragsform och i vissa fall har resultatet av bidragstilldelningen för enskilda år kommenterats. För att ge en överblick över situationen inom respektive ämnesområde görs i detta avsnitt en sammanfattning av utfallet under perioden som helhet per ämnesområde. I föregående rapport noterades för åren 2006-2008 att postdoktorsanställningar i Sverige blivit en mycket populär bidragsform, och denna tendens är synlig även för åren 2009-2010, om den jämförs med postdoktorsstipendier för forskningsvistelse utomlands. Skillnaden i detta avseende mellan de båda bidragsformerna är ännu större 2009-2010 än 2006-2008; förhållandet mellan antalet sökande inom postdokstipendier och postdok i Sverige var 1:1,5 åren 2006-2008 medan det var 1:2 under åren 2009-2010.

Inom *ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap* (figur 18) hade manliga sökande större framgång än kvinnliga för postdoktorsstipendier, och en viss skillnad till kvinnors nackdel förelåg när det gällde projektbidrag. För anställning som postdoktor i Sverige var utfallet relativt jämnt.

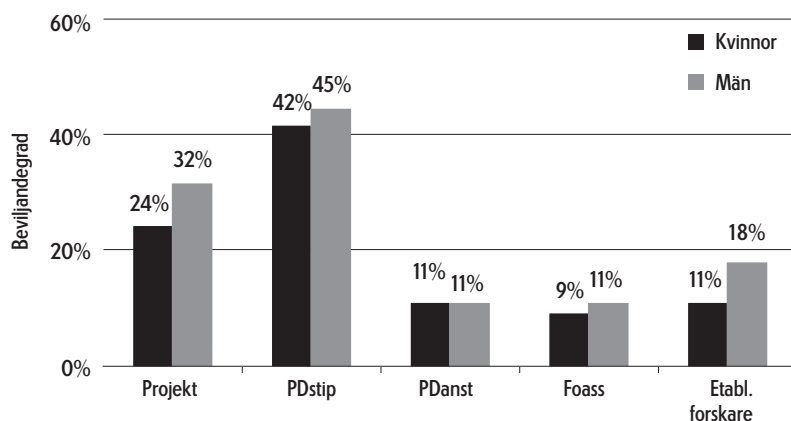
Figur 18. ÅR-HS: genomsnitt av beviljandegrader för kvinnor och män 2009-2010 per bidragsform

Utfallet inom *ämnesrådet för medicin* illustreras i figur 19. Skillnaderna är inom de analyserade bidragsformerna små när karriäråldern beaktas. Den skillnad till kvinnors nackdel som tidigare redovisats för projektbidragen har i det närmaste försvunnit om man ser till perioden 2009-2010. En skillnad till kvinnors nackdel kan noteras för bidrag riktade till etablerade forskare.

³¹ Utfallet blir följande om hänsyn tas till karriäråldern: kvinnor fick 7 % högre belopp än förväntat inom utbildningsvetenskap, 1 % lägre än förväntat inom humaniora och samhällsvetenskap, 5 % lägre än förväntat inom medicin och hälsa och 1 % lägre än förväntat inom naturvetenskap och teknikvetenskap. Sammantaget fick kvinnorna 1,5 % lägre än förväntat.

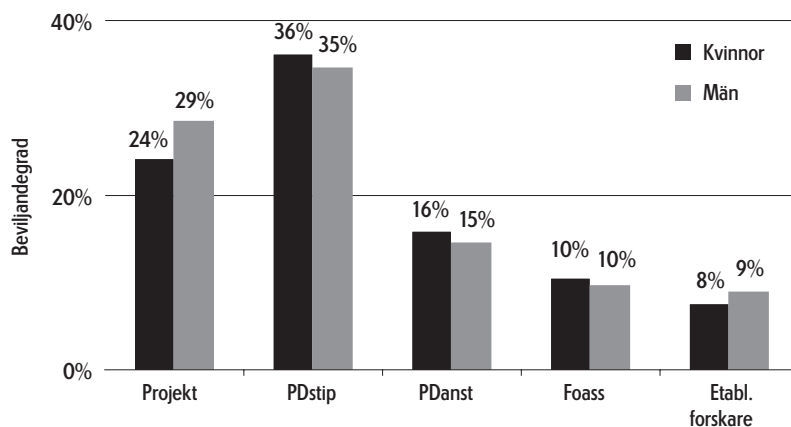
Figur 19. ÄR-MH: genomsnitt av beviljandegrader för kvinnor och män 2009–2010 per bidragsform

Ansökn. fr. kvinnor	820	106	184	309	137
Ansökn. fr. män	1 253	74	110	229	117

Utfallet inom *ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap* 2009–2010 illustreras i figur 20. Det föreligger under denna period en viss skillnad till männens fördel i fråga om projektbidragen. Under den längre perioden 2003–2010 hade kvinnor något mindre framgångar än män vad gäller denna bidragsform om hänsyn tas till karriäråldern. För de andra stödformerna var beviljandegraderna tämligen lika för kvinnor och män 2009–2010.

Figur 20. ÄR-NT: genomsnitt av beviljandegrader för kvinnor och män 2009–2010 per bidragsform

Ansökn. fr. kvinnor	512	61	121	144	53
Ansökn. fr. män	2 133	139	200	432	180

Utfallet inom *utbildningsvetenskapliga kommittén* samt *kommittén för konstnärlig forskning och utveckling* har i denna rapport endast redovisats inom projektbidrag, varför ingen ytterligare jämförelse kan göras i detta avsnitt (se avsnitt 4.1.4 respektive 4.1.5 ovan).

---

5. MÅLUPPFYLLELSE OCH SLUTSATSER

I detta kapitel redovisas i vilken utsträckning Vetenskapsrådet under 2009-2010 närmat sig eller nått målen i jämställdhetsstrategin.

Strategins mål 1: "Vetenskapsrådet ska uppnå och behålla en jämn könfördelning i sina beredningsgrupper".

Kommentar

Jämn könsfördelning kan anses råda i en grupp när ingetdera könet utgör mindre än 40 % av antalet ledamöter. Beredningsgrupperna inom Vetenskapsrådet är vanligen små³², vilket innebär att detta mål rimligen bör bedömas i relation inte till enskilda grupper utan till varje ämnesråds/kommittés grupper sammantaget. Då finner man att könsfördelningen i beredningsgrupperna sammantaget inom Vetenskapsrådet var relativt jämn. Undantagen gällde dels grupperna under ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap för både 2009 och 2010, dels kommittén/rådet för forskningens infrastrukturer för 2009. Andelen kvinnor bland forskare och lärare vid universitet och högskolor med doktorsexamen inom naturvetenskap och teknikvetenskap var dock ännu lägre, endast 22 % år 2010.

När det gällde beredningsgrupperna uppnådde Vetenskapsrådet således inte fullt ut målet under den studerade perioden.

I de beslutsorgan vars sammansättning Vetenskapsrådet har inflytande över, nämligen utbildningsvetenskapliga kommittén, kommittén/rådet för forskningens infrastrukturer och kommittén för konstnärlig forskning och utveckling, var könsfördelningen relativt jämn 2009-2010. Endast utbildningsvetenskapliga kommitténs sammansättning 2009, då kommittén hade 27 % kvinnor, skilde sig påtagligt från en jämn könsfördelning. 2010 var dock andelen kvinnor inom utbildningsvetenskapliga kommittén åter jämn.

Strategins mål 2: "Vetenskapsrådet ska vidmakthålla att andelen kvinnor och män bland dem som söker bidrag hos Vetenskapsrådet motsvarar kvinnors och mäns andelar bland de potentiellt sökande forskarna."

Kommentar

Underförstått i målformuleringen ligger att de potentiellt sökande hos Vetenskapsrådet är högskolans lärare/forskare med doktorsexamen vid universitet och högskolor, en grupp inom vilken andelen kvinnor ökar sedan länge. Denna definition är rimlig för projektbidrag och de bidragsformer som riktar sig till etablerade forskare, men mindre lämplig för de stödformer som är avsedda för forskare i början av karriären. I denna rapport har de potentiellt sökande när det gäller de senare typerna av stöd bedömts vara de som avlade doktorsexamen 2006-2010 (postdoktorsanställning och -stipendium) respektive 2004-2010 (forskarassistent). Om man ska bedöma huruvida Vetenskapsrådet behöver bevaka kvinnors och mäns ansökningsbenägenhet särskilt, eller vidta särskilda åtgärder, bör man således behandla de olika stödformerna separat.

Förhållandet mellan dem som sökte *projektbidrag* och de potentiellt sökande varierade mellan ämnesområdena. Inom humaniora och samhällsvetenskap samt inom naturvetenskap och teknikvetenskap var skillnaderna små mellan andelen kvinnor bland de sökande och de potentiellt sökande. Inom medicin och hälsa var skillnaderna större, och andelen kvinnor bland de sökande förefaller ha varit tydligt lägre än bland de potentiellt sökande. Detta bör dock tolkas med försiktighet eftersom många sökande inom detta område kan vara anställda vid sjukhus inom utbildningsvetenskap eller konstnärlig forskning och utveckling finns det några lätt urskiljbara grupper inom universitet och högskolor som kan bedömas vara potentiella sökande.

---

³² Det genomsnittliga antalet medlemmar varierar mellan ämnesområdena men låg under den undersökta perioden mellan 6 och 13 personer.

Bland de olika typerna av *stöd till forskare i början av karriären* är skillnaderna små mellan andelen kvinnor bland de sökande och bland de potentiellt sökande.

Vetenskapsrådet gör bedömningen att utvecklingen bör bevakas vad gäller projektbidragen på området medicin och hälsa.

Strategins mål 3: " Vetenskapsrådet ska ha samma beviljandegrad för kvinnor och män och samma genomsnittliga storlek på bidragsbeloppen till kvinnor och män med hänsyn till forskningens karaktär och stödformen."

Kommentar

Detta mål kan betraktas som det viktigaste i strategin. "Forskningens karaktär" tolkas i denna rapport som forskningsområde/ämnesområde.

När det gällde *projektbidrag* hade kvinnor lägre beviljandegrad än män inom samtliga ämnesråd, och kommittéer utom kommittén för konstnärlig forskning och utveckling under perioden 2009–2010. Målet uppnåddes således inte. På total nivå var Vetenskapsrådet något närmare målet om samma beviljandegrad än under perioden 2006–2008 men längre från målet än under perioden 2003–2005 (se tabell A1-A4, bilaga 3). Utöver de två faktorer som beviljandegraden enligt strategin ska ses i relation till har vi i analysen av projektbidragen undersökt ytterligare en faktor, nämligen de sökandes karriärålder. Denna faktor kan ses som ett mått på de sökandes forskningserfarenhet.³³ När resultatet av analysen ska bedömas kan det därför hävdas att avvikelser från målet samma beviljandegrad bör kunna accepteras i den utsträckning de är en följd av olika genomsnittlig karriärålder hos könen. För varje ämnesråd, råd och kommitté har vi därför undersökt om någon del av skillnaden i beviljandegrad berodde på faktorn karriärålder. Härigenom kan det klarläggas om det finns andra faktorer än karriärålder och slumpen som påverkar utfallet och som Vetenskapsrådets framtida jämställdhetsarbete bör inriktas mot.

För *projektbidrag* har analyserna visat att det inom samtliga ämnesråd och kommittéer utom KFoU fanns återstående skillnader till kvinnors nackdel även efter att hänsyn tagits till karriäråldern.^{34 35} Skillnaderna är dock små. Det kan noteras att skillnaderna i beviljning till kvinnors nackdel inom området medicin och hälsa 2009–2010 minskat påtagligt sedan föregående undersökta period 2006–2008.³⁶ Möjliga orsaker till de skillnader som fanns under tidigare perioder, och som därför även visar sig i analysen av perioden 2003–2010 som helhet, diskuteras i rapporten "Kvinnors och mäns framgång med projektansökningar inom medicin"³⁷ (se även avsnitt 4.1.2).

Beviljandegraden var ungefär lika hög för kvinnor som för män inom de stödformer som riktade sig till *forskare i början av sin karriär*.

Inom de stödformer som är riktade till *mer etablerade forskare* var beviljandegraden lägre för kvinnor inom medicin och hälsa och något lägre inom naturvetenskap och teknikvetenskap under perioden 2009–2010.³⁸ Sett till den totala gruppen sökande hade männen en fördel på grund av en högre genomsnittlig karriärålder, men detta kan inte förklara hela den skillnad som finns inom ämnesområdet medicin och hälsa. Av tabell A7, bilaga 3, framgår att kvinnor haft mindre framgångar än män inom samtliga ämnesområden om man betraktar hela perioden 2003–2010 sammantaget.

Analysen av utfallet inom *forskningens infrastrukturer* visar att kvinnors och mäns relativa framgångar har växlat mellan åren. Analysen tyder på att det kan finnas andra förklaringar till skevheten i utfallet under perioden 2009–2010 än karriäråldern och slumpen. Om hela perioden 2003–2010 betraktas påvisar analysen dock ingen annan orsak än slumpen.

---

³³ Se fotnot 45.

³⁴ KFI/RFI använde inte stödformen projektbidrag.

³⁵ I analysen av utfallet inom kommittén för konstnärlig forskning och utveckling togs inte hänsyn till karriäråldern.

³⁶ Jämställdheten i Vetenskapsrådets forskningsstöd 2006–2008 (Vetenskapsrådet rapportserie 3:2010).

³⁷ Vetenskapsrådets rapportserie 4:2009.

³⁸ Medicin och hälsa samt naturvetenskap och teknikvetenskap. Övriga ämnesråd och kommittéer använde inte dessa bidragsformer under perioden.

Den *genomsnittliga storleken på bidragsbeloppen* har bara följts upp för projektbidragen, där beloppens storlek bestäms separat för varje enskilt projekt. Analysen visade att kvinnor och män under perioden 2009–2010 fick ungefär lika stora genomsnittliga projektbidrag.

Sammanfattningsvis kan konstateras beträffande *beviljandegraden* att när det gällde stödformerna för forskare i början av sin karriär var måluppfyllelsen relativt tillfredsställande. När det gällde stödformerna avsedda särskilt för mer etablerade forskare hade männen större framgång än kvinnorna i alla ämnesråd. Ser man på den största bidragsformen, projektbidrag, uppnåddes inte heller målet; även där hade män högre beviljandegrad än kvinnor i alla ämnesråd och kommittéer utom KFoU 2009-2010. Om man tar hänsyn till kvinnors och mäns olika karriärålder minskar skillnaderna genomgående men de försvinner inte helt. Ser man på *bidragsbeloppens storlek* kan konstateras att målet i stort sett uppnåddes.

Slutsats: Projektbidragen bör fortsatt bevakas. Det kan också finnas skäl att bevaka framtida bidragsformer som särskilt riktas till mera etablerade forskare.³⁹ Av stor vikt är även att kontinuerligt bevaka bidragen till unga forskare på grund av den strategiska betydelsen dessa bidrag har för den svenska forskningens framtida utveckling.

---

³⁹ Se fotnot 19.

BILAGA 1. VETENSKAPSRÅDETS JÄMSTÄLLDHETSSTRATEGI

Gäller perioden 2010–2012

(Beslutad av Vetenskapsrådets styrelse 2010-05-04.)

Mål för Vetenskapsrådets jämställdhetsarbete

Vetenskapsrådet ska, enligt instruktionen, främja jämställdheten inom sitt verksamhetsområde. Strategin för att utföra denna uppgift är att sträva efter jämställdhet i hela myndighetens verksamhet. Vetenskapsrådet ställer upp följande operationella mål.

Vetenskapsrådet ska

- 1) uppnå och behålla en jämn könsfördelning i sina beredningsgrupper,
- 2) vidmakthålla att andelen kvinnor och män bland dem som söker bidrag hos Vetenskapsrådet motsvarar kvinnors och mäns andelar bland de potentiellt sökande forskarna,
- 3) ha samma beviljandegrad⁴⁰ för kvinnor och män och samma genomsnittliga storlek på bidragsbeloppen till kvinnor och män med hänsyn tagen till forskningens karaktär och till stödformen.⁴¹

Styrelsen har ansvaret för att Vetenskapsrådets strategi genomförs. För att målen ska uppnås krävs insatser av hela myndigheten, inklusive ämnesråd, råd och kommittéer.⁴² Där inget annat anges, ansvarar generaldirektören för att jämställdhetsarbetet drivs framåt.

Inledning

Denna strategi avser Vetenskapsrådets verksamhet som forskningsfinansiär. Arbetet med att åstadkomma jämställdhet inom Vetenskapsrådet som myndighet behandlas i en särskild jämställdhetsplan.

Vetenskapsrådets huvuduppgift är att fördela forskningsstöd till den forskning som har högst vetenskaplig kvalitet och som bäst främjar förnyelse. För att klara denna uppgift krävs att bedömningen av ansökningar sker på ett sakligt sätt. I en saklig bedömning ingår att den ska vara könsneutral; Vetenskapsrådet ska stödja de allra bästa forskarna oavsett om de är kvinnor eller män.

Vetenskapsrådet utgår från att forskningskapacitet finns i samma utsträckning hos båda könen. Vetenskapsrådet har vidare som utgångspunkt att forskningen gagnas av att både kvinnor och män deltar och bidrar med sin kompetens och sina erfarenheter.

Jämställdhet är också en rättvisefråga. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter att forska och göra karriär som forskare.

För att uppnå jämställdhet inom Vetenskapsrådets verksamhetsområde krävs långsiktigt och uthålligt arbete och kontinuerlig uppmärksamhet på att vunna framsteg i jämställdhetshänseende inte går förlorade. Myndigheten ska fortlöpande följa upp och analysera sin verksamhet ur ett jämställdhets-

---

⁴⁰ Med beviljandegrad för kvinnor respektive män menas andelen beviljade ansökningar av samtliga inkomna ansökningar från kvinnor respektive män.

⁴¹ Målpuffyllelsen måste självfallet bedömas med avseende på ett tillräckligt stort antal beslut.

⁴² Här avses ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap, ämnesrådet för medicin och hälsa, ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap, rådet för forskningens infrastrukturer, utbildningsvetenskapliga kommittén och kommittén för konstnärlig forskning och konstnärligt utvecklingsarbete.

sperspektiv samt vidta nödvändiga åtgärder med anledning av resultaten. Vetenskapsrådet ska också informera om jämställdhetsarbetet.

Därutöver ska Vetenskapsrådet ägna uppmärksamhet åt hur genusforskningens resultat kan bidra till att förbättra jämställdheten i myndighetens verksamhetsområde.

Lagar, förordningar och regleringsbrev

Jämställdhet mellan kvinnor och män tas upp i det juridiska regelverket, t.ex. i regeringsformen 1 kap. 2 §, diskrimineringslagen (2008:567), högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100).

I Vetenskapsrådets instruktion (2009:975) 1 § 14 stadgas att Vetenskapsrådet ska främja jämställdhet mellan kvinnor och män inom sitt verksamhetsområde. Måluppfyllelsen ska redovisas i Vetenskapsrådets årsredovisningar i enlighet med de krav som fastställs av regeringen i regleringsbrev.

Processer för att nå målen

Vetenskapsrådet ska analysera sin verksamhet i ett jämställdhetsperspektiv och följa upp i vilken utsträckning målen har uppnåtts. Detta ska ske årligen i samband med presentationen för styrelsen av utfallet av årets allmänna utlysning och i samband med utarbetandet av årsredovisningen. Jämställdhetsfrågorna ska diskuteras i styrelsen och i övriga delar av organisationen och behövliga åtgärder ska vidtas. Vidare ska en mer övergripande jämställdhetsanalys göras vid slutet av styrelsens treåriga mandatperiod. När en ny styrelse tillträder ska den fatta beslut om en jämställdhetsstrategi för sin mandatperiod.

I det följande beskrivs närmare hur de uppsatta operationella målen ska nås.

1 Jämn könsfördelning i Vetenskapsrådets beredningsgrupper

”Vetenskapsrådet ska uppnå och behålla en jämn könsfördelning i sina beredningsgrupper” (mål 1).

I detta sammanhang anses jämn könsfördelning råda i en grupp när ingetdera könet utgör mindre än 40 % av ledamöterna.

Innan beredningsgrupper tillsätts, ska könsfördelningen övervägas. Jämställdhetsarbetet ska vara långsiktigt. Det innebär bl.a. att inom vissa områden, där män är starkt underrepresenterade bland högskolans lärare och forskare, måste Vetenskapsrådet vara uppmärksam på att inte överutnyttja de fåtaliga männen. I de fall där kvinnorna är det starkt underrepresenterade könet ska motsvarande hänsyn tas.

Om den föreslagna sammansättningen av en beredningsgrupp ligger utanför intervallet 40 % - 60 % ska detta framgå av underlaget till berörd huvudsekreterares beslut. I underlaget ska det också finnas en motivering för avvikelser, där det anges vilka ansträngningar som gjorts för att få en jämn könsfördelning.

Även när andra grupper tillsätts och när beslut fattas om Vetenskapsrådets representation i externa nationella och internationella organ ska jämställdhetsaspekten vägas in.

2 Kvinnors och mäns sökaktivitet

”Vetenskapsrådet ska bevaka att andelen kvinnor och män bland dem som söker bidrag hos Vetenskapsrådet motsvarar kvinnors och mäns andelar bland potentiellt sökande forskare” (mål 2).

Såväl kvinnliga som manliga forskare ansöker för närvarande om forskningsstöd hos Vetenskapsrådet i en utsträckning som motsvarar deras andel av dem som kan anses vara potentiellt sökande for-

skare. Om detta förhållande skulle ändras framöver, kommer Vetenskapsrådet att aktivt arbeta för att få in fler ansökningar från det kön som är underrepresenterat bland de sökande.

3 Samma beviljandegrad för kvinnor och män

"Vetenskapsrådet ska ha samma beviljandegrad⁴³ för kvinnor och män och samma genomsnittliga storlek på bidragsbeloppen till kvinnor och män med hänsyn tagen till forskningens karaktär och till bidragsformen"⁴⁴ (mål 3).

Innan Vetenskapsrådet beslutar att införa en ny bidragsform eller starta ett nytt program ska effekterna på jämställdheten analyseras och överväganden göras om några särskilda åtgärder är påkallade. Analysen ska gälla dels den totala nivån, dels vara uppdelad på bidragsform och ämnesområde.

När det gäller stora och långsiktiga bidrag som söks av miljöer och inte av enskilda forskare ska jämställdheten som en kvalitetshöjande faktor betonas. Bedömningskriterier och beredningsformer ska övervägas i ett jämställdhetsperspektiv.

Ledamöterna i ämnesråd, råd och kommittéer och i beredningsgrupper ska delges Vetenskapsrådets jämställdhetsstrategi. Även övriga sakkunniga ska delges strategin, som också ska finnas på engelska.

Vetenskapsrådets beredningshandböcker ska innehålla skriftliga anvisningar för beredningsgrupperna, där följande uppmärksammas:

att samtliga bedömningskriterier ska vara tydliga och explicita. När utlysningar sker, ska kriterierna redovisas på Vetenskapsrådets hemsida tillsammans med anvisningarna för de sökande,

att endast de "forskningsaktiva" åren ska beaktas vid bedömningen av den vetenskapliga produktions omfattning, vilket innebär att t.ex. tid för föräldraledighet, ledighet på grund av sjukdom eller andra liknande omständigheter ska räknas bort,

att samma kvalitetsbedömning ska göras av meritvärdet oberoende av om en postdoktorsvistelse sker i Sverige eller utomlands.

Handläggarna i Vetenskapsrådet ska inför varje ny beredningsomgång gå igenom ovanstående anvisningar med beredningsgrupperna.

Innan en beredningsgrupp fastställer sitt förslag till bidragsfördelning ska beviljandegraden i förslaget och den genomsnittliga bidragsstorleken räknas ut för kvinnor respektive män.

Huvudsekreterarna ska föredra beredningsgruppernas förslag om bidragsbeslut i ett jämställdhetsperspektiv för respektive ämnesråd, råd och kommitté och kommentera eventuella skillnader i beviljandegrad och genomsnittligt bidragsbelopp mellan kvinnor och män. Dessa föredragningar ska ske innan ämnesråd, råd och kommittéer fattar beslut. Till besluten ska bifogas respektive ämnesråds, råds och kommittés samlade bedömning av resultatet i förhållande till Vetenskapsrådets jämställdhetsstrategi. Bedömningarna ska inkludera ämnesrådets, rådets resp. kommitténs kommentarer till eventuella skillnader i de avseenden som nämns ovan, samt en plan/strategi för att komma till rätta med dem. Varje ämnesråds, råds och kommittés samlade skriftliga bedömning ska delges styrelsen.

I samband med generaldirektörens och ämnesrådets, rådets, och kommittéernas presentation för styrelsen av utfallet av de årliga utlysningarna ska beviljandegraden för kvinnor respektive män anges för varje ämnesråd, råd och kommitté och varje bidragsform. Bidragens genomsnittliga storlek ska också redovisas uppdelat på kön. En sammanfattning av resultaten ska tas med i Vetenskapsrådets årsredovisning. Varje ämnesråds, råds och kommittés presentation för styrelsen ska inkludera kommentarer till eventuella skillnader i de avseenden som nämns ovan samt en plan för att komma till rätta med skillnaderna.

---

⁴³ Se fotnot 40.

⁴⁴ Se fotnot 41.

BILAGA 2. METODER

Jämförande personalstatistik

Jämförande personalstatistik vid universitet och högskolor är hämtad ifrån Högskoleverkets NU-statistikdatabas. Om ej annat anges så räknas följande tjänstekategorier som forskare och lärare inom universiteten och högskolorna: Professor, lektor, forskarassistent samt annan forskande och undervisande personal. Om inget annat anges inkluderas enbart forskare och lärare med doktorsexamen.

Projektbidrag

I avsnitten om projektbidrag analyseras bl.a. de sökandes karriärålder. Begreppet karriärålder avser det antal år som gått sedan en sökande avlagt doktorsexamen och kan ses som ett mått på forskningserfarenhet.⁴⁵ Beviljandegraden ökar också med stigande karriärålder och detta gäller för både kvinnor och män. Genom analysen kan det klarläggas om det finns andra faktorer än slumpen och skillnader i karriärålder som påverkar utfallet.

Vi räknar därför ut det *förväntade antalet beviljade ansökningar* från kvinnor respektive män med hänsyn taget till karriäråldern. Det förväntade antalet är det antal kvinnor respektive män som skulle fått projektbidrag om kvinnor och män med samma karriärålder haft exakt samma beviljandegrad. Det förväntade antalet beviljade ansökningar räknas ut på följande sätt:

Ansökningarna till ett givet ämnesråd eller kommitté delas upp i karriäråldersgrupper: 0–5 år, 6–10 år, 11–15 år, 16–20 år, 21–25 år, 26–30 år samt 31 eller flera år sedan doktorsexamen. Därefter antar vi att i varje karriäråldersgrupp har kvinnor och män exakt samma beviljandegrad och får då ett förväntat antal beviljade ansökningar från kvinnor respektive män i varje karriäråldersgrupp. Summan av dessa antal för kvinnor respektive män är det förväntade antalet beviljade ansökningar från kvinnor respektive män i det givna ämnesrådet.

När det förväntade antalet beviljade ansökningar tagits fram kan även den *förväntade beviljandegraden* för kvinnor respektive män beräknas. Det sker genom att det förväntade antalet beviljade ansökningar helt enkelt divideras med det totala antalet ansökningar från kvinnor respektive män.

Information om projektbidragen har uppdaterats inför denna rapport vilket innebär att datamaterialet här skiljer sig något jämfört med tidigare rapporter från Vetenskapsrådet om jämställdheten i myndighetens bidragsgivning. I föreliggande rapport har 74 ansökningar från 2006-2008 inom ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap förts till kommittén för konstnärlig forskning och utveckling.⁴⁶ Tio ansökningar inom olika råd och kommittéer har bytt karriäråldersklass på grund av uppdaterade datum för doktorsexamen. I analyserna delas karriäråldern in i femårsklasser. Fem ansökningar har uteslutits eftersom personerna ansökte medan de var doktorander och doktorsexamen låg längre fram i tiden än ansökningsåret.

Statistiska metoder

Faktorer som påverkar sannolikheten för en ansökan att bli beviljad testades med hjälp av generaliserade linjära modeller (PROC GENMOD i programmet SAS 3.2) där kön (man/kvinna), karriärålder

---

⁴⁵ Begreppets träffsäkerhet kan naturligtvis diskuteras. Det kan finnas systematiska skillnader mellan olika grupper av personer med doktorsexamen i statistiken beträffande hur mycket forskningsverksamhet som bedrivits sedan examen, och som inte är kända. Trots detta har karriärålder ändå bedömts vara ett användbart mått som ger god information om skillnaderna i beviljningsgrad mellan könen.

⁴⁶ Effekten av denna förändring är dock mycket liten på analyser av de sökande till humaniora och samhällsvetenskap, eftersom bara ett fåtal av de sökande till KFoU hade doktorexamen.

(år sedan doktorsexamen) och ansökningsår ingick som faktorer i modellen. För ämnesövergripande modeller fanns också ämnesråd med i modellen. I rapporten presenteras endast effekten av kön, d.v.s. sannolikheten för att en observerad skillnad i beviljningsgrad mellan kvinnor och män skall vara orsakad av slumpen.

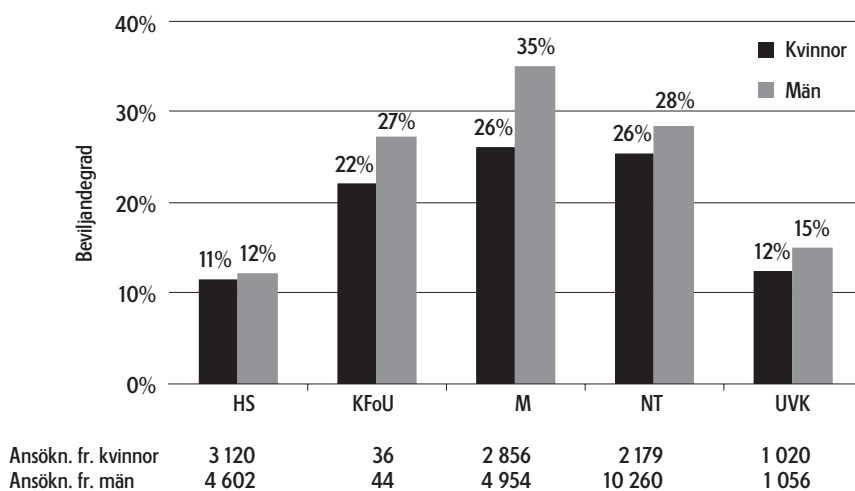
BILAGA 3. TABELLER OCH FIGURER FÖR PERIODEN 2003–2010

I denna rapportens huvudtext ligger fokus på perioden 2009-2010. Här kompletteras presentationen med tabeller och figurer för hela perioden 2003-2010.

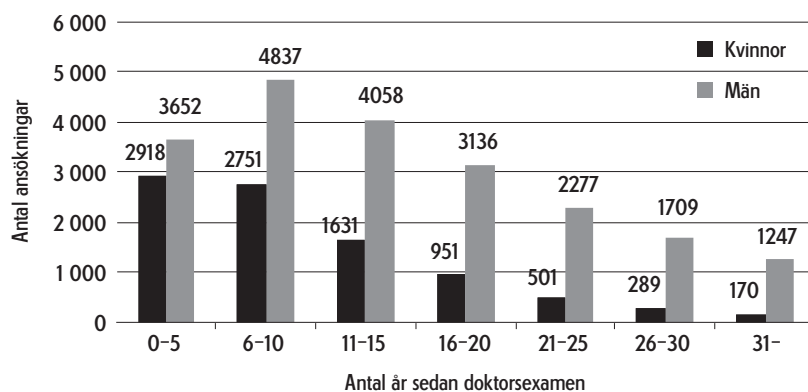
1. Projektbidrag 2003–2010

Under perioden 2003–2010 inkom totalt 30 149 ansökningar om projektbidrag till Vetenskapsrådet. I figur A1–A3 nedan visas beviljandegraden per ämnesråd respektive kommitté, antalet ansökningar per karriäråldersgrupp och beviljandegraden per karriäråldersgrupp, samtliga uppdelade på kön.

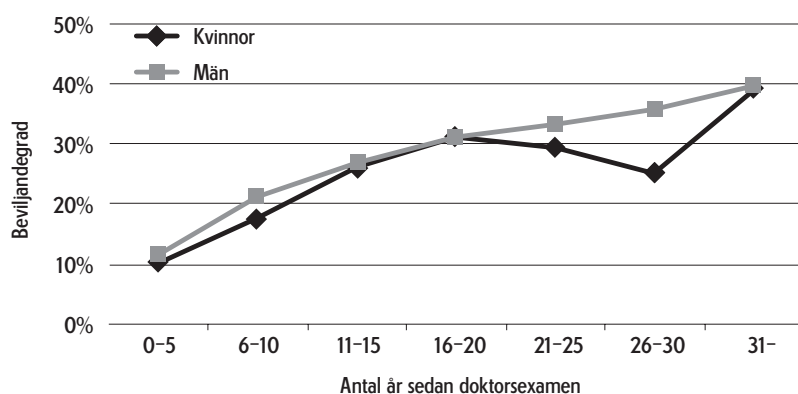
Figur A1. Projektbidrag 2003-2010: Beviljandegrad per ämnesråd och kön

Figur A2. Projektbidrag 2003-2010: Antal ansökningar per karriärålder och kön

Figur A3. Projektbidrag 2003-2010: Beviljandegrad per karriärålder och kön

En mera detaljerad sammanställning av utfallet för projektbidrag finns i tabellerna A1-A4 nedan.⁴⁷ Tabell A1 beskriver perioden 2003-2005, tabell A2 perioden 2006-2008, tabell A3 perioden 2009-2010 och tabell A4 hela perioden 2003-2010.

I tabellerna A1-A4 anges även beviljandegraderna för Vetenskapsrådet som helhet, alltså för samtliga ämnesråd, råd och utbildningsvetenskapliga kommittén tillsammans. Eftersom bidragsbesluten fattas av dessa organ separat och att beviljandegraderna skiljer sig betydligt mellan dem är den genomsnittliga beviljandegraden av begränsat intresse.

Den samlade differensen (summan av differenserna inom de olika ämnesområdena) mellan faktiskt och förväntat antal beviljade ansökningar från kvinnor respektive män är däremot av intresse. Denna samlade differens kan betraktas som ett mått på avvikelsen från jämn beviljandegrad för Vetenskapsrådet som helhet.

Av tabell A3 framgår att ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap 2009-2010 beviljade 6 färre projektansökningar från kvinnor än förväntat (d.v.s. med hänsyn tagen till karriäråldern). Sannolikheten att detta utfall bara berodde på slumpen är 36 %. Ämnesrådet för medicin beviljade 1 färre projektansökningar från kvinnor än förväntat. Analysen påvisar ingen annan förklaring än slumpen till denna skillnad. Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap beviljade 10 färre projektansökningar från kvinnor än förväntat. Sannolikheten att denna differens bara berodde på slumpen är 24 %. Utbildningsvetenskapliga kommittén beviljade 4 färre projektansökningar från kvinnor än förväntat. Sannolikheten att denna differens har uppstått av slumpskäl är 20 %. Eftersom alla dessa differenser går åt samma håll är sannolikheten att det samlade utfallet berodde på slumpen lägre, nämligen 9,5 %.

I tabell A4 visas utfallet för perioden 2003-2010 som helhet. Av tabellen framgår att kvinnor hade tydligt mindre framgångar än män inom medicin och hälsa, där 43 färre kvinnor än förväntat beviljades. Sannolikheten att denna differens endast berodde på slumpen är 1,5 %.

Under samma period hade kvinnor och män ungefär samma framgångar inom humaniora och samhällsvetenskap och inom utbildningsvetenskap. Sannolikheten att de små differenserna inom dessa områden uppstod genom slumpen är över 50 % (analysen påvisar alltså ingen signifikant orsak till differenserna).

Inom naturvetenskap och teknikvetenskap hade kvinnor något mindre framgångar än män under perioden. Sannolikheten att skillnaden i beviljandegrad enbart berodde på slumpen är 39 %.

Differenserna under perioden går alla åt samma håll, och det är totalt 61 färre ansökningar från kvinnor än förväntat under hela perioden. Sannolikheten att detta utfall endast berodde på slumpen är 1,5 %.

I tabellerna A1 och A2 beskrivs perioderna 2003-2005 respektive 2006-2008 separat.

⁴⁷ Antalet ansökningar skiljer sig något från de tidigare rapporterna på grund av uppdateringar av databasen (se Bilaga 2, Metoder, ovan). I denna rapport har dessutom det förväntade antalet beviljade ansökningar räknats ut per år och därefter summerats, ett förfaringsätt som skiljer sig från tidigare rapporter. Härav förekommer smärre skillnader i antal ansökningar i tabellerna A1-A4 jämfört med tidigare rapporter.

Tabell A1. Projektbidrag 2003-2005

Beslutande organ	Kön	Antal inkomna ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Faktisk beviljandegrad	Förväntat antal beviljade ansökningar	Förväntad beviljandegrad	Differens faktiskt förväntat antal beviljade
ÄR-HS	Kvinnor	1 059	128	12,1%	118	11,2%	10
	Män	1 815	205	11,3%	215	11,8%	-10
	Totalt	2 874	333	11,6%			
ÄR-MH	Kvinnor	977	257	26,3%	282	28,8%	-25
	Män	1 905	686	36,0%	661	34,7%	25
	Totalt	2 882	943	32,7%			
ÄR-NT	Kvinnor	855	215	25,1%	209	24,5%	6
	Män	4 558	1 185	26,0%	1 191	26,1%	-6
	Totalt	5 413	1 400	25,9%			
UVK	Kvinnor	386	68	17,6%	61	15,7%	7
	Män	449	73	16,3%	80	17,9%	-7
	Totalt	835	141	16,9%			
VR totalt	Kvinnor	3 277	668	20,4%	670	20,4%	-2
	Män	8 727	2 149	24,6%	2 147	24,6%	2
	Totalt	12 004	2 817	23,5%			

Tabell A2. Projektbidrag 2006-2008

Beslutande organ	Kön	Antal inkomna ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Faktisk beviljandegrad	Förväntat antal beviljade ansökningar	Förväntad beviljandegrad	Differens faktiskt förväntat antal beviljade
ÄR-HS	Kvinnor	1 221	125	10,2%	130	10,7%	-5
	Män	1 754	202	11,5%	197	11,2%	5
	Totalt	2 975	327	11,0%			
ÄR-MH	Kvinnor	1 059	291	27,5%	308	29,1%	-17
	Män	1 796	658	36,6%	641	35,7%	17
	Totalt	2 855	949	33,2%			
ÄR-NT	Kvinnor	812	218	26,8%	230	28,3%	-12
	Män	3 569	1 118	31,3%	1 106	31,0%	12
	Totalt	4 381	1 336	30,5%			
UVK	Kvinnor	366	36	9,8%	40	10,9%	-4
	Män	362	53	14,6%	49	13,6%	4
	Totalt	728	89	12,2%			
VR totalt	Kvinnor	3 458	670	19,4%	708	20,5%	-38
	Män	7 481	2 031	27,1%	1 993	26,6%	38
	Totalt	10 939	2 701	24,7%			

Tabell A3. Projektbidrag 2009-2010

Beslutande organ	Kön	Antal inkomna ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Faktisk beviljandegrad	Förväntat antal beviljade ansökningar	Förväntad beviljandegrad	Differens faktiskt förväntat antal beviljade
ÄR-HS	Kvinnor	840	105	12,5%	111	13,2%	-6
	Män	1 033	154	14,9%	148	14,3%	6
	Totalt	1 873	259	13,8%			
ÄR-MH	Kvinnor	820	198	24,1%	199	24,3%	-1
	Män	1 253	397	31,7%	396	31,6%	1
	Totalt	2 073	595	28,7%			
ÄR-NT	Kvinnor	512	123	24,0%	133	26,0%	-10
	Män	2 133	607	28,5%	597	28,0%	10
	Totalt	2 645	730	27,6%			
UVK	Kvinnor	268	23	8,6%	27	10,1%	-4
	Män	245	32	13,1%	28	11,4%	4
	Totalt	513	55	10,7%			
VR totalt	Kvinnor	2 440	449	18,4%	471	19,3%	-22
	Män	4 664	1 190	25,5%	1 168	25,0%	22
	Totalt	7 104	1 639	23,1%			

Tabell A4. Projektbidrag 2003-2010

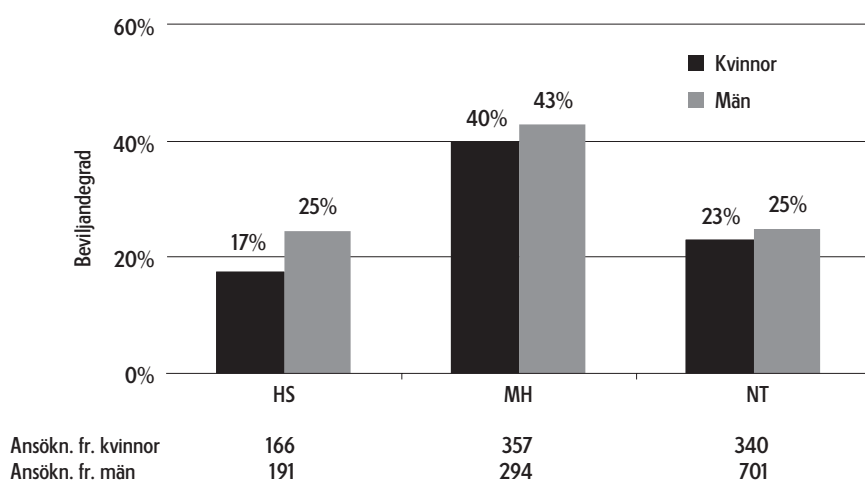
Beslutande organ	Kön	Antal inkomna ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Faktisk beviljandegrad	Förväntat antal beviljade ansökningar	Förväntad beviljandegrad	Differens faktiskt förväntat antal beviljade
ÄR-HS	Kvinnor	3 120	358	11,5%	360	11,5%	-2
	Män	4 602	561	12,2%	559	12,2%	2
	Totalt	7 722	919	11,9%			
ÄR-MH	Kvinnor	2 856	746	26,1%	789	27,6%	-43
	Män	4 954	1 741	35,1%	1 698	34,3%	43
	Totalt	7 810	2 487	31,8%			
ÄR-NT	Kvinnor	2 179	556	25,5%	572	26,2%	-16
	Män	10 260	2 910	28,4%	2 894	28,2%	16
	Totalt	12 439	3 466	27,9%			
UVK	Kvinnor	1 020	127	12,5%	128	12,5%	-1
	Män	1 056	158	15,0%	157	14,9%	1
	Totalt	2 076	285	13,7%			
VR totalt	Kvinnor	9 175	1 787	19,5%	1 848	20,1%	-61
	Män	20 872	5 370	25,7%	5 309	25,4%	61
	Totalt	30 047	7 157	23,8%			

2. Postdoktorsstipendier, postdoktorsanställningar och forskarassistentanställningar 2003–2010

Utfallet under perioden 2009-2010 i fråga om de rubricerade bidragsformerna beskrivs i denna rapportens huvudtext, avsnitt 4.2.1. I figurerna A4 respektive A5 nedan visas beviljandegraden per ämnesråd för postdoktorsstipendier och forskarassistentanställningar under perioden 2003-2010. I figur A 6 visas beviljandegraden per ämnesråd för postdoktorsanställningar för perioden 2005-2010; den kortare perioden här beror på att bidragsformen endast har funnits sedan 2005.

I figur A4 visas utfallet vad gäller postdoktorsstipendier 2003-2010.⁴⁸ 18 färre ansökningar från kvinnor än förväntat beviljades under denna period (253 jämfört med förväntade 271). Sannolikheten för att detta har uppkommit av en slump är endast 5 %. Kvinnor hade således svårare än män att beviljas postdoktorsstipendium när man ser till hela perioden 2003-2010.

Figur A4. Postdoktorsstipendium 2003-2010: Beviljandegrad per ämnesråd och kön

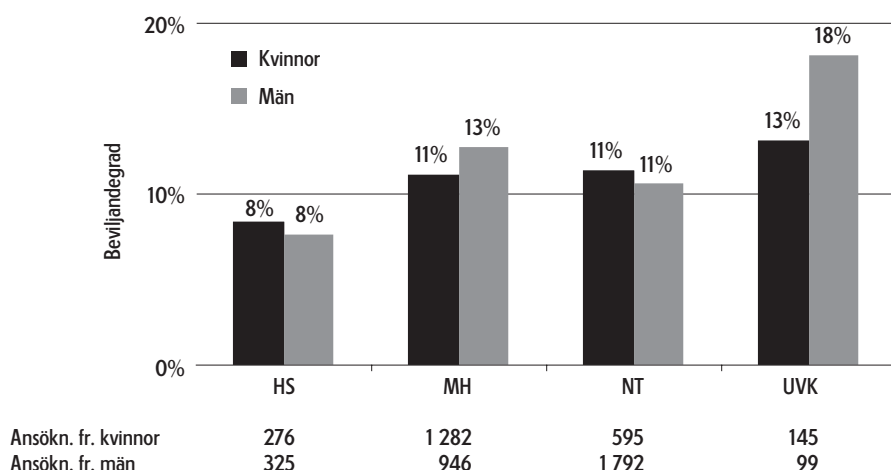

Figur A5 visar utfallet för forskarassistentanställningar 2003-2010.⁴⁹ Under denna period beviljades 8 färre ansökningar från kvinnor än förväntat (253 jämfört med 261). Sannolikheten att denna skillnad endast beror på slumpen är 46 %.

⁴⁸ Data för humaniora/samhällsvetenskap är för perioden 2005-2010.

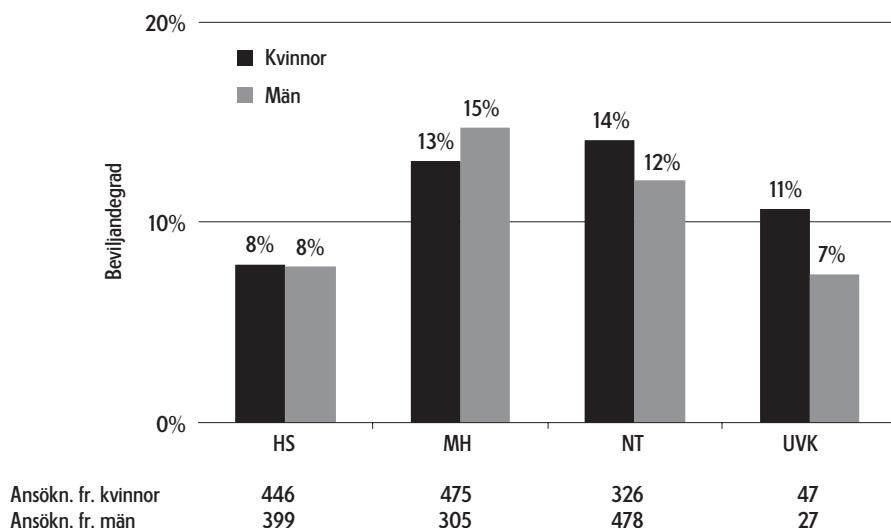
⁴⁹ Humaniora och samhällsvetenskap utlyste bidrag för forskarassistenttjänster enbart under 2005 och 2007, men eftersom antalet ansökningar var relativt stort finns de ändå med för att ge en mera fullständig bild.

Figur A5. Anställning som forskarassistent 2003-2010: Beviljandegrad per ämnesråd och kön

I figur A6 visas utfallet vad gäller postdoktorsanställningar 2005-2010. En ansökan mera än förväntat beviljades för kvinnor under perioden (148 jämfört med 147). Sannolikheten för att detta endast beror på slumpen är 82 %.

Figur A6: Postdoktorsanställningar 2005-2010: Beviljandegrad per ämnesråd och kön

3. Stödformer för etablerade forskare 2003-2010

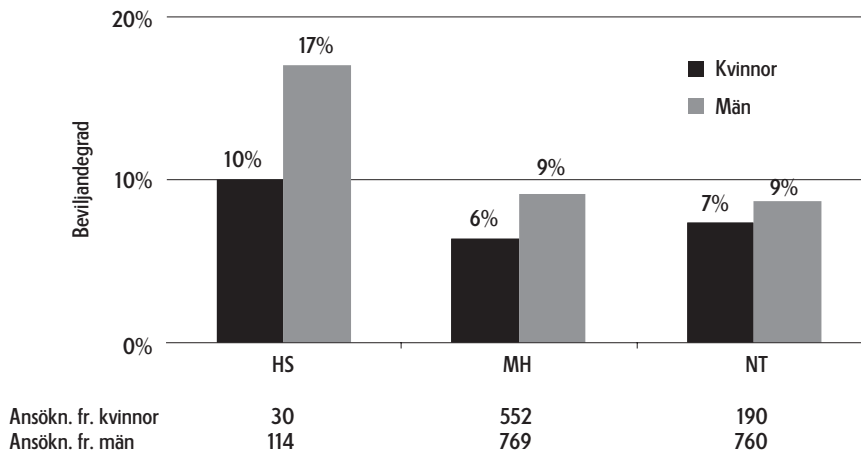
I huvudtexten beskrivs utfallet 2009-2010 i ämnesrådet för medicin och hälsa respektive för naturvetenskap och teknikvetenskap avseende stödformer för mer etablerade forskare. Även utfallet inom humaniora och samhällsvetenskap redovisas i denna bilaga, för åren 2003, 2004 och 2006, de år som ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap utlyst bidrag för etablerade forskare.

Som anges i huvudtexten ovan bör jämställdhetsstatistik vad gäller de bidragsformer som riktar sig till etablerade forskare tolkas med viss försiktighet (se avsnitt 4.2.2). Det som dock kan konstateras om man betraktar hela perioden 2003-2010 sammantaget är att kvinnor har haft lägre beviljandegrad än män inom samtliga ämnesråd. Under perioden 2009-2010 (enbart MH och NT) hade männen en högre genomsnittlig karriärålder inom gruppen sökande, men detta gällde inte för tidigare perioder.

För medicin och hälsa 2009-2010 kvarstår en icke förklarad skillnad i beviljningsgrad även då man tar hänsyn till karriäråldern.

Figur A7. Bidrag för mer etablerade forskare 2003-2010 (HS: 2003, 2004, 2006): Beviljandegrad per ämnesråd och kön

I tabell A7 redovisas utfallet mera i detalj för vart och ett av åren 2003-2010.⁵⁰ Eftersom antalet beviljade ansökningar var litet varierar beviljandegraderna avsevärt mellan åren.

⁵⁰ Inom humaniora och samhällsvetenskap utlystes bidragen endast 2003, 2004 och 2006. Vissa beslut inom medicin och hälsa fattades efter att föregående rapport (Jämställdheten i Vetenskapsrådets forskningsstöd 2006-2008. Vetenskapsrådet rapportserie 3:2010) publicerades och därmed är antalet i tabellen ovan avvikande från den rapporten.

Tabell A7. Bidrag till mera etablerade forskare 2003-2010: antal inkomna ansökningar, antal beviljade ansökningar och beviljandegrad, uppdelat på kön, ämnesråd (ÄR) och år

ÄR/År	Kvinna			Man			Totalt	Beviljandegrad	
	Avslag	Beviljat	Totalt	Avslag	Beviljat	Totalt		Kvinna	Man
HS	27	3	30	95	19	114	144	10%	17%
2003	14	1	15	28	10	38	53	7%	26%
2004	7	2	9	31	5	36	45	22%	14%
2006	6		6	36	4	40	46	0%	10%
M	517	35	552	699	70	769	1321	6%	9%
2003	73	6	79	114	8	122	201	8%	7%
2004	45	2	47	64	6	70	117	4%	9%
2005	52	3	55	74	10	84	139	5%	12%
2006	14	1	15	48	5	53	68	7%	9%
2007	171	8	179	235	12	247	426	4%	5%
2008	40	0	40	68	8	76	116	0%	11%
2009	68	10	78	63	16	79	157	13%	20%
2010	54	5	59	33	5	38	97	8%	13%
NT	176	14	190	694	66	760	950	7%	9%
2003	18	3	21	106	10	116	137	14%	9%
2004	33	2	35	127	9	136	171	6%	7%
2005	24	2	26	85	7	92	118	8%	8%
2006	19	1	20	90	8	98	118	5%	8%
2007	11	1	12	61	8	69	81	8%	12%
2008	22	1	23	61	8	69	92	4%	12%
2009	14	1	15	44	7	51	66	7%	14%
2010	35	3	38	120	9	129	167	8%	7%
Totalt	720	52	772	1488	155	1643	2415	7%	9%